

Evaluering av uterom

Områdeløft Saupstad-Kolstad
2013-2020

Områdeløft
SAUPSTAD ♥ KOLSTAD

TRONDHEIM
KOMMUNE

Figur 1: Bilde av Kolstad kirke.

Forord

Denne rapporten evaluerer utviklingen av fem offentlige uterom i bydelen Saupstad-Kolstad i Trondheim. I perioden 2013-2020 har Trondheim kommune og staten hatt en felles satsning for å bedre levekår i bydelen: program for Områdeløft Saupstad-Kolstad. Formålet med denne evalueringen har vært å kartlegge de fysiske endringene som er gjort i uterommene over tid. Det er også et mål å finne ut hvorvidt innbyggerne synes at endringene er positive og hvorfor. Opplevelsen til menneskene som ferdes eller oppholder seg i uterommene er undersøkt gjennom observasjoner, tellinger og intervjuer.

Kartleggingen viser at 76 % av de spurte er fornøyd med utviklingen av uterom i bydelen. Uterommene som er evaluert dekker ulike behov og brukes til forskjellige tider på døgnet. Det er få uterom som brukes av alle aldersgrupper samtidig. Sentrum i bydelen har flest brukere og størst aldersspenn, men har også de minst fornøyde besøkende.

Evalueringen er gjennomført av Laura Flóra Podoski, mastergradsstudent ved NTNU (Urban Ecological Planning) i forbindelse med en sommerjobb på Byplankontoret i 2020.

Figur 2: Bilde av Blisterhaugen 2018.

Innholdsfortegnelse

I. Bakgrunn

- I.1. Historikk
- I.2. Områdeløft Saupstad-Kolstad
- I.3. Strategisk plan
- I.4. Geografisk avgrensing
- I.5. Tidslinje

II. Metode og prosjektforsløp

- II.1. Metode
- II.2. Prosjektforsløp
- II.3. Kvalitative metoder
- II.4. Kvantitative metoder

III. Analyser og resultater

- Saupstadsenteret øvre- og nedre torg
- Skoletorget og skoleparken
- Kulturlandskapet
- Blisterhaugen
- Møteplassen Glade føtter

IV. Samlede resultater

V. Konklusjon og refleksjon

- Referanser og vedlegg

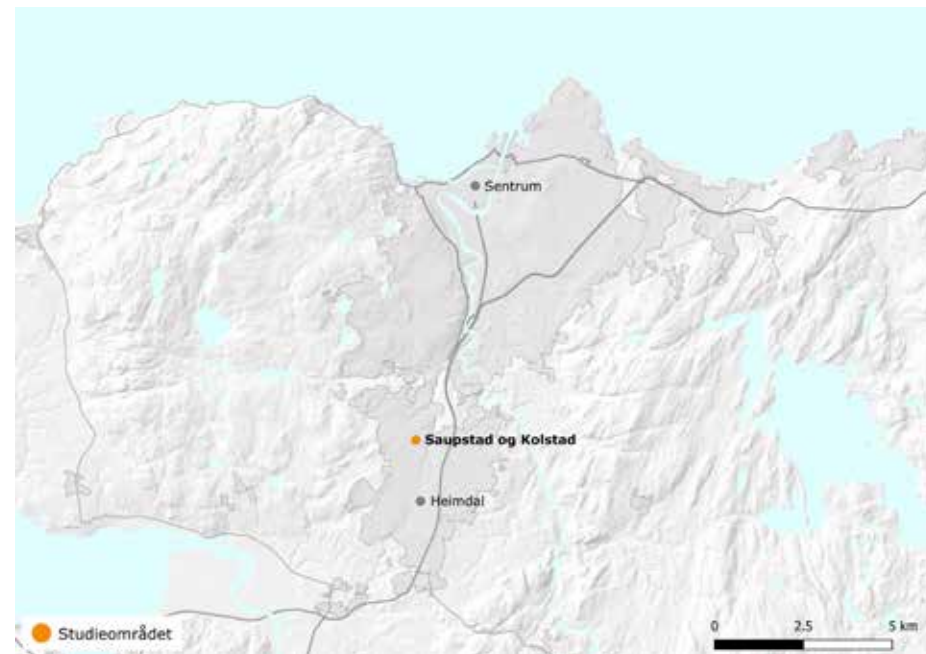

Figur 3: Bilde av broen til Kolstadflaten borettslag sett fra Saupstadsenteret.

I. Bakgrunn

I.1. Historikk

Saupstad-Kolstad ligger ca 10 km sør for Trondheim sentrum (Figur 4). Bydelen er over 40 år gammel og er Trondheims første drabantby. Levekårsundersøkelsene i 2000 og i 2011 dokumenterte levekårsutfordringer i denne bydelen (Wolden, 2013). Frem til 2012 var det gjort lite fornyelse av offentlige rom, infrastruktur, grønnstruktur og offentlige bygg i området. I 2012 ble det gjennomført et tverrfaglig forprosjekt, som la grunnlaget for en strategisk satsing i bydelen med mål om å styrke bomiljø og attraktivitet, samt forbedre levekårene.

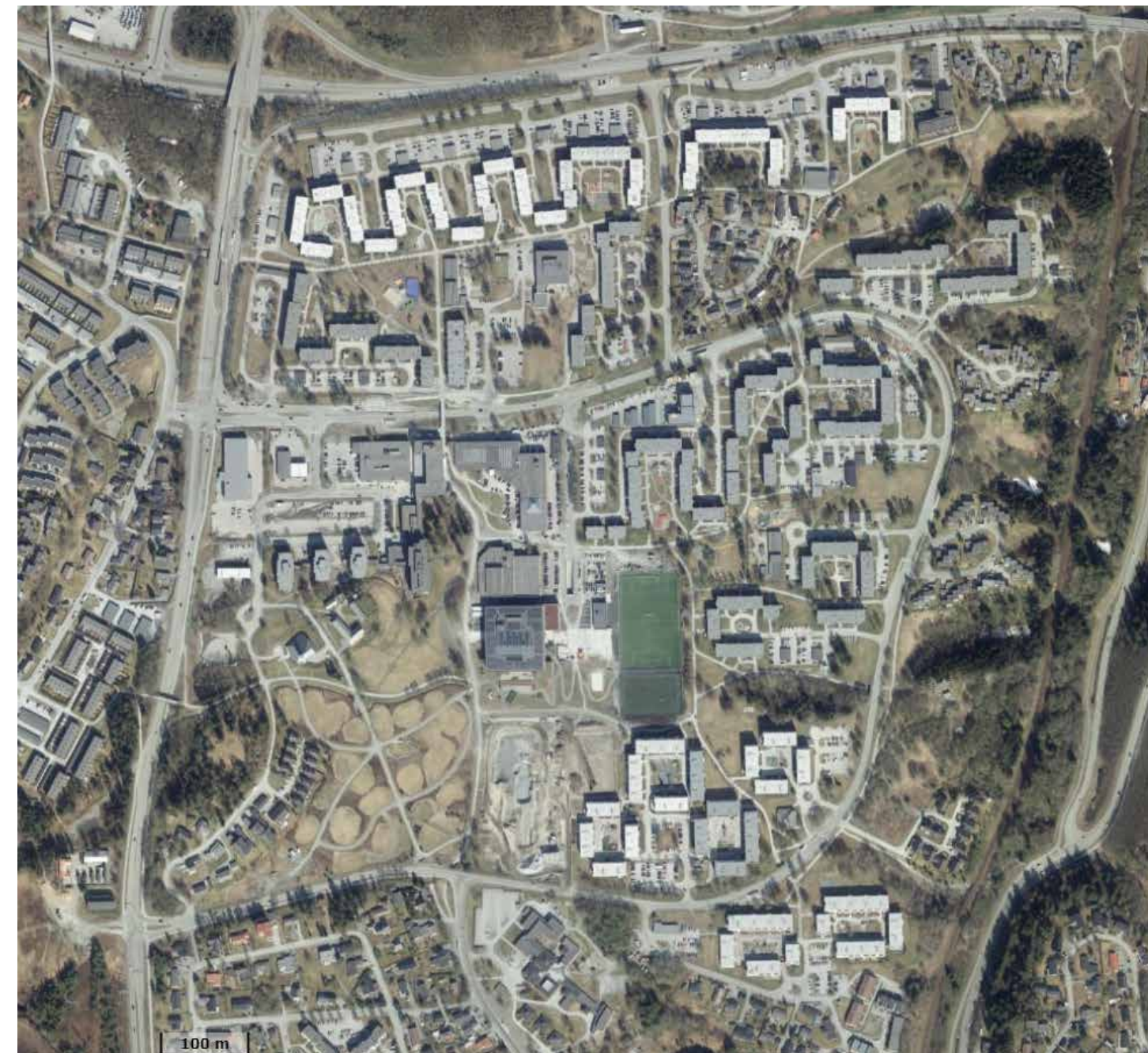
Figur 4: Kart merket med studieområdet, Trondheim sentrum og Heimdal.

I.2. Områdeløft Saupstad-Kolstad

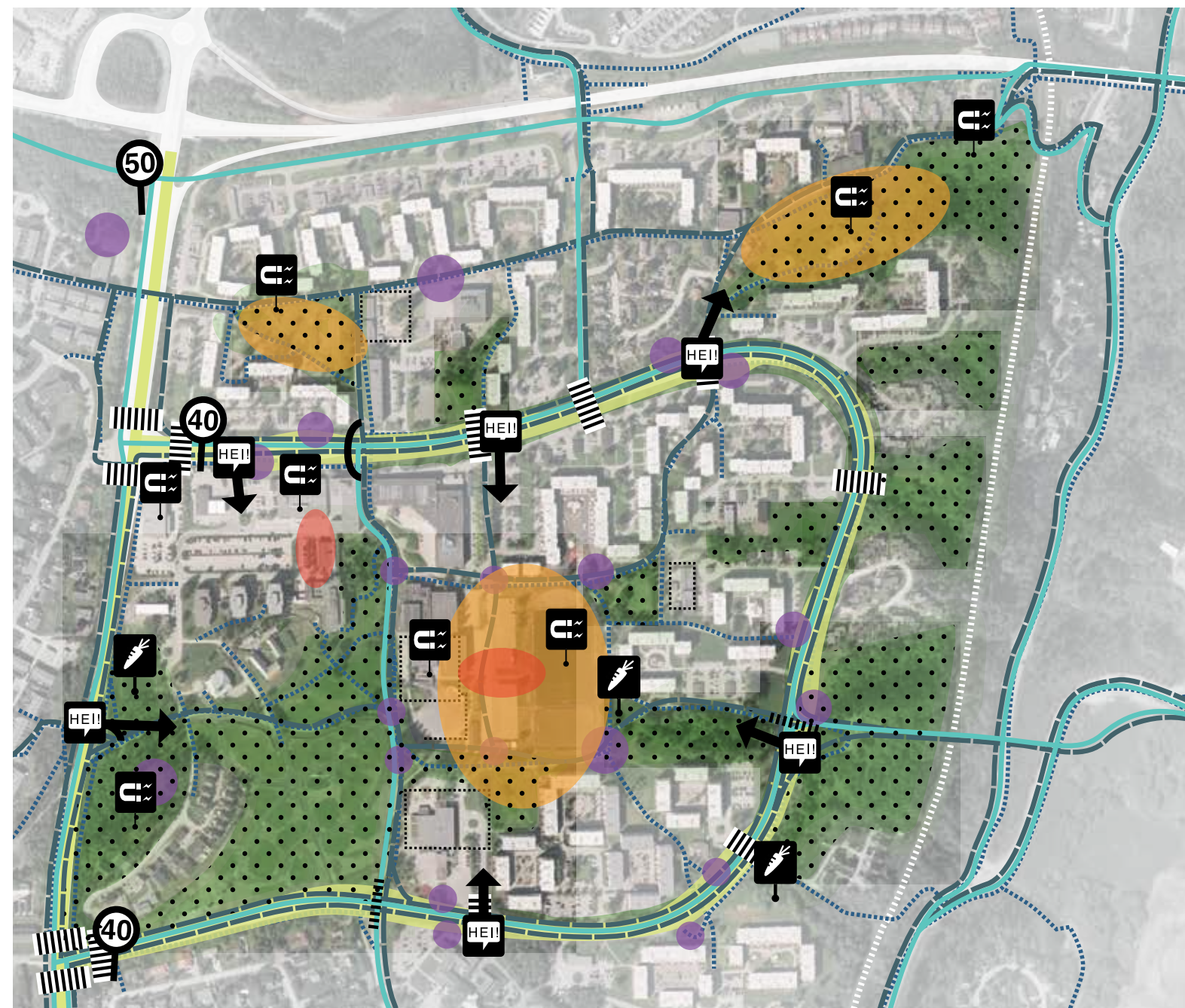
Program for Områdeløft Saupstad-Kolstad startet opp i 2013 og avsluttes nå i 2020. Programmet har tre strategiske hovedkomponenter: områdeutvikling, tjenesteutvikling og ressursmobilisering. Idéen er å bringe offentlige aktører og innbyggere nærmere hverandre gjennom metodisk arbeid med sammenhenger mellom disse tre delene. Programmet bygger på sentrale samfunns mål i kommuneplanen, politiske vedtak, statlige føringer og innspill fra fagmiljøer og fra innbyggerne i bydelen. Programmet prøver ut nye arbeidsformer og ulike metoder for medvirkning og samskaping i bydelen.

Områdesatsingen har hatt 4 hovedmål som går ut på at Saupstad-Kolstad i 2020:

- 1) er en bydel som fremmer livskvalitet og helse.
- 2) styrker kompetansen til barn og unge i området.
- 3) er en bærekraftig bydel med variert boligsammensetning og høy kvalitet på infrastruktur og offentlige rom.
- 4) er en inkluderende bydel med gode møteplasser. (Wolden, 2013)

Figur 5: Flyfoto Saupstad-Kolstad. Trondheim kommune.

Figur 6: De strategiske grepene. Områdeløft Saupstad-Kolstad.

GREP SAMMENSTILT

- MYLDREPLASSER
- BYDELSTORG
- UFORMELLE MØTEPLASSER
- KOMBINERT GANG- OG SYKKELVEG
- SYKKELVEG, TRH.K. SYKKELSTRATEG
- KOLLEKTIVTRAFIKK
- FORSLAG: PENDLERRUTE SYKKEL
- EKSISTERENDE GANGLINJER
- NY GATEUTFORMING
- SPISELIG GRØNT SOM BEPLANTNINGSSTRATEGI/SYSTEM
- 🌱 PUNKT: DYRNING
- HEII VIKTIGE PUNKTER FOR Å ANNONSERE BYDELEN
- U MAGNETER
- PLANOVERGANG
- GANGBRU (EKSISTERENDE)
- UNDERGANG (EKSISTERENDE)
- 40 FARTSGRENSE

1.3. Strategisk plan

GREP 1	Gateutforming
GREP 2	Gang- og sykkelforbindelser
GREP 3	Attraktive og tydelige adkomster
GREP 4	Uformelle møteplasser
GREP 5	Myldreplasser
GREP 6	Torg
GREP 7	Magneter
GREP 8	Dyrking og spiselige vekster

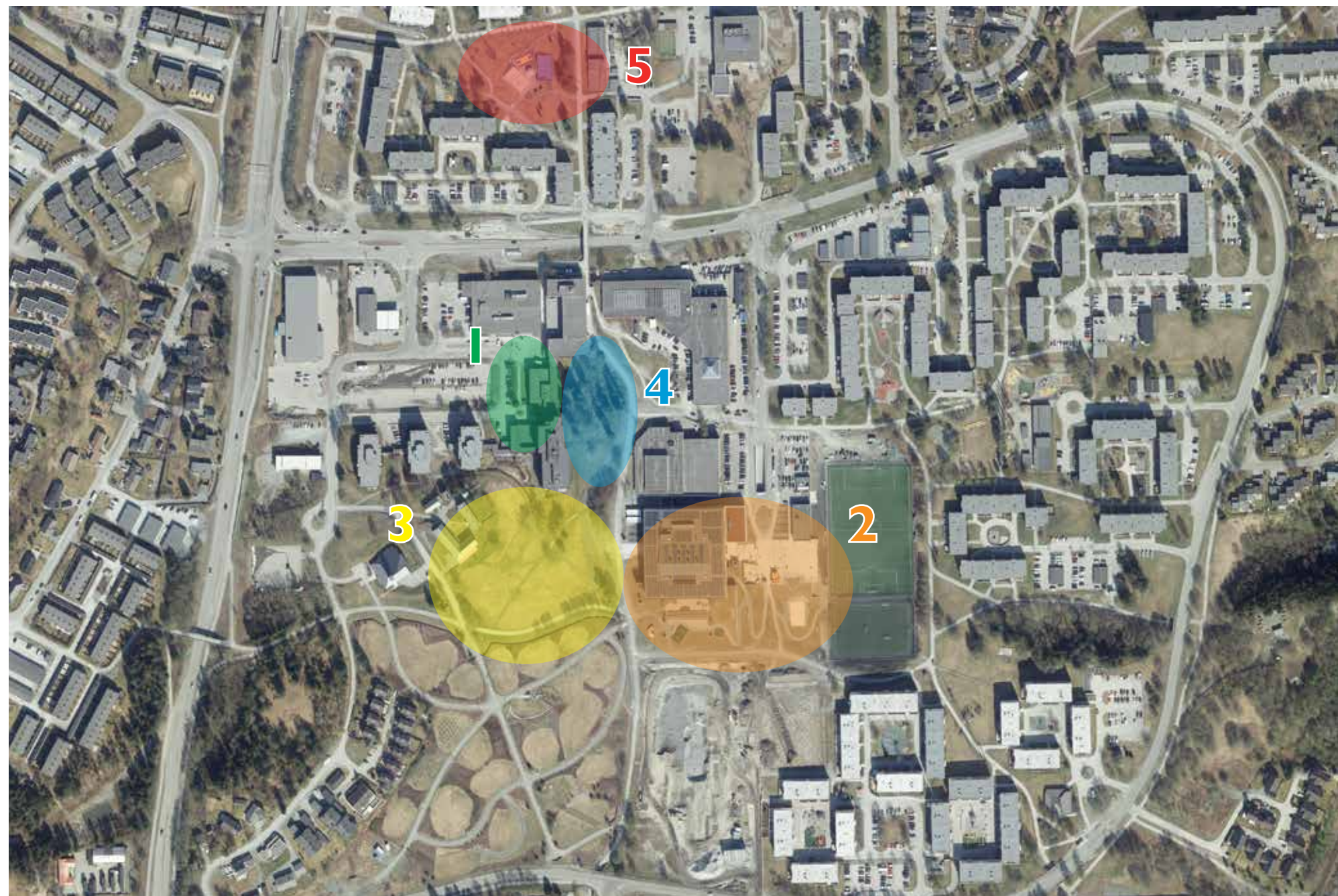
Figur 7: De 8 grepene for uterom.

Agraff Arkitektur fikk i 2016 oppdraget å utarbeide en strategisk plan for offentlige uterom i bydelen Saupstad-Kolstad. Planen bygger på kartleggings- og innbyggerinvolveringsarbeidet Områdeløft har lagt til rette i løpet av de første årene i programperioden. Visjonen "Frodige Saupstad" (Figur 8) sammen med de 8 strategiske grepene (Figur 7) er rammeverket for arbeidet med uterommene i nabolaget. (Heggem og Hovdenak, 2016). Den strategiske planen ble vedtatt i 2016 av formannskapet.

VISJON

Figur 8: Visjon. Områdeløft Saupstad-Kolstad.

Figur 9: De fem utvalgte uterommene i Saupstad-Kolstad.

1 Saupstadsenteret
øvre- og nedre torg

2 Skoletorget og skoleparken
Heimdal vgs

3 Kulturlandskapet

4 Blisterhaugen

5 Glade føtter
møteplassen

I.4. Geografisk avgrensning

Evalueringen av arbeidet med uterom i programperioden for Områdeløft Saupstad-Kolstad er et meget bredt tema, siden det har blitt gjort mange store og små endringer i det offentlige uterom i nabolaget de siste åtte årene.

Det ble derfor valgt ut fem uterom som spiller sentrale roller i nabolaget og som har klare endringer over tid (Figur 9). Disse uterommene kan også sees i sammenheng med hverandre, og de ligger sentralt i bydelen.

I.5. Tidslinje

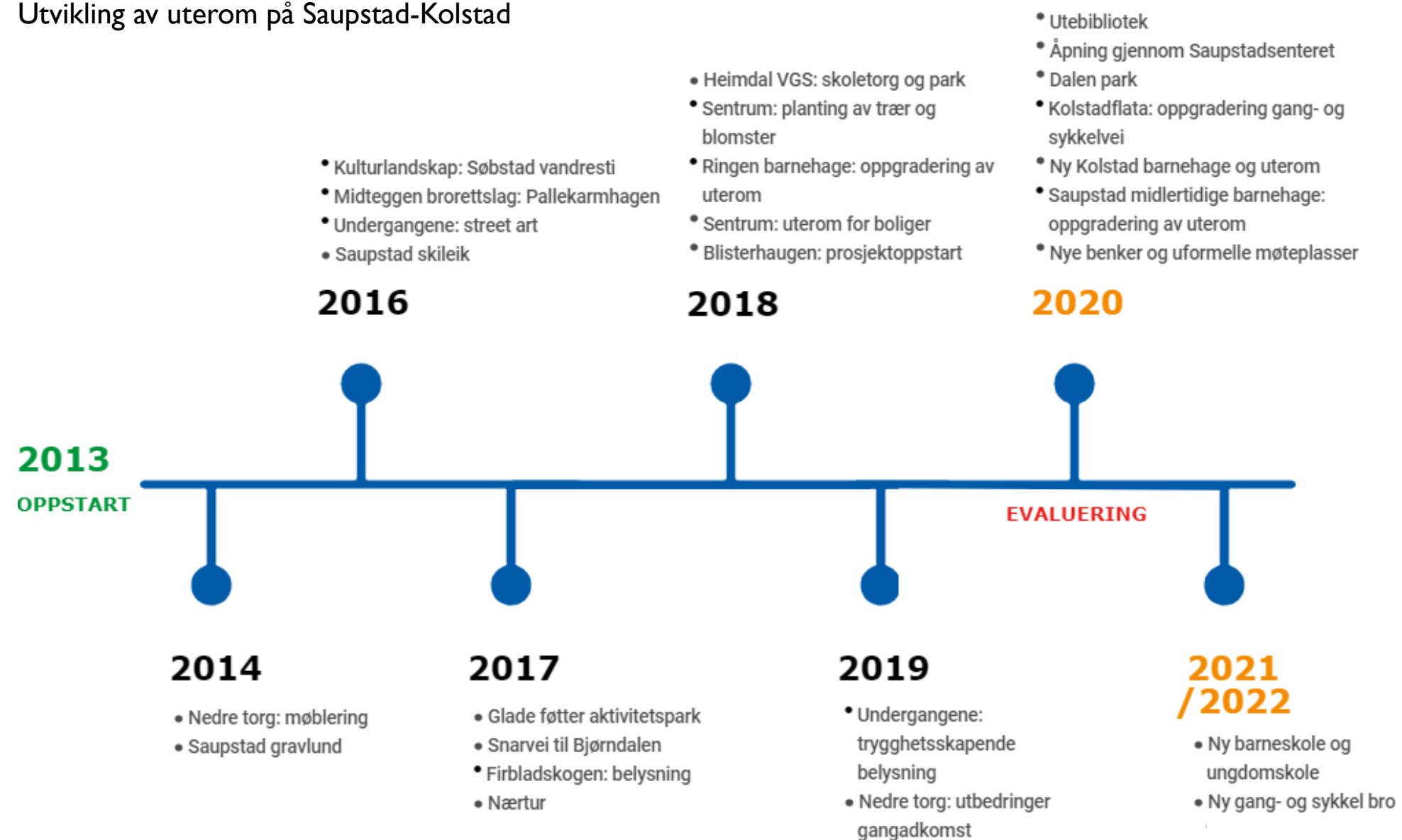
Siden 2013 har det blitt realisert mange prosjekter for uterom i nabolaget Saupstad-Kolstad, og det er flere prosjekter som vil bli gjennomført i nær framtid. Tidslinjen viser viktige endringer i uterom i perioden 2013-2020 (Figur 10). Prosjekter som er planlagt i nær fremtid er også ført opp på tidslinjen. Bildene på neste side viser noen av prosjektene i den åtte-årsperioden med Områdeløft (Figur 11).

Tidslinjen viser to nye attraktive uterom under ferdigstillelse sommeren 2020: Kolstad barnehage og Dalen aktivitetspark. Sommeren 2021 vil utanlegget til nye Huseby barneskole og ungdomsskole bli et viktig supplement til skoletorget og skoleparken ved Heimdal videregående skole. Høsten 2020 skal det plasseres ut flere benker langs gangveiene i bydelen.

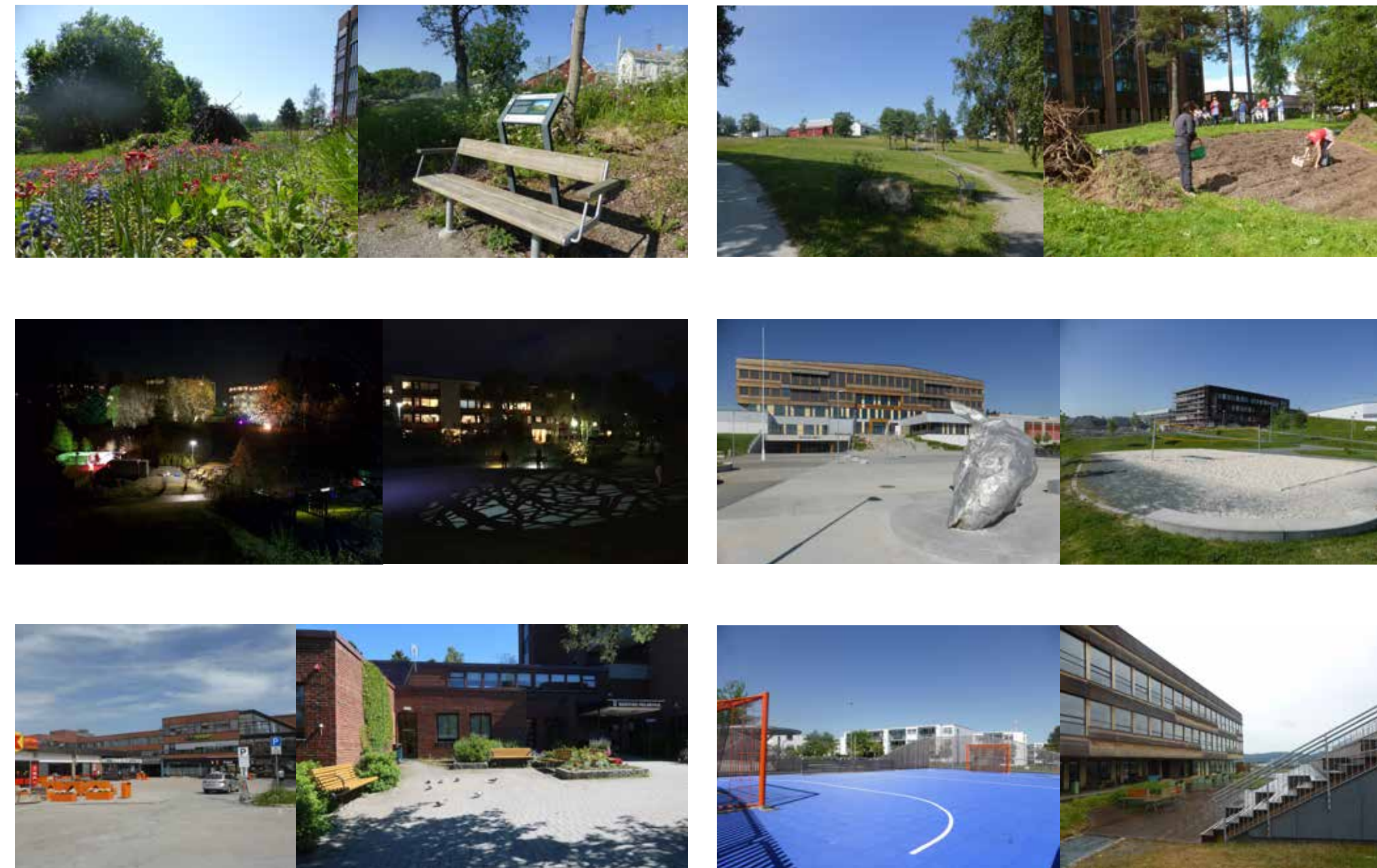
Det er også etablert, samt planlagt etablert nye utendørs møteplasser innenfor de tre store borettslagene: Kolstadflaten, Ringvegen og Midteggan. Også Mevlana kultursenter og moske har planer om å etablere nye utendørs møteplasser ved sin bygning.

TIDSLINJE

Utvikling av uterom på Saupstad-Kolstad

Figur 10: Tidslinje, områdeprogram for Områdeløft Saupstad-Kolstad.

Figur 11: Utvalg av bilder fra venstre til høyre: Blisterhaugen, Søbstad vandresti, kulturlandskapet, dyrking på Blisterhaugen, utprøving av belysning, skoletorget, volleyballbanen ved skoletorget, nedre torg i Saupstad sentrum, øvre torg i Saupstad sentrum, aktivitetsbane ved Glade føtter, skoleparken.

Figur 12: Bilde av møteplassen Glade føtter.

II. Metode og prosjektførløp

II.1. Metode

For å evaluere arbeidet med uterom i bydelen er det blitt valgt ulike metoder basert på Sosiologisk Poliklinikk sin Bylivsinnsikt (Marianne Skaar, 2016) og tidligere erfaringer med innbyggerinvolvering og liknende prosjekt (Podoski, 2019). De valgte metodene utfyller hverandre godt og tilfører både kvantitative og kvalitative resultater til analysen.

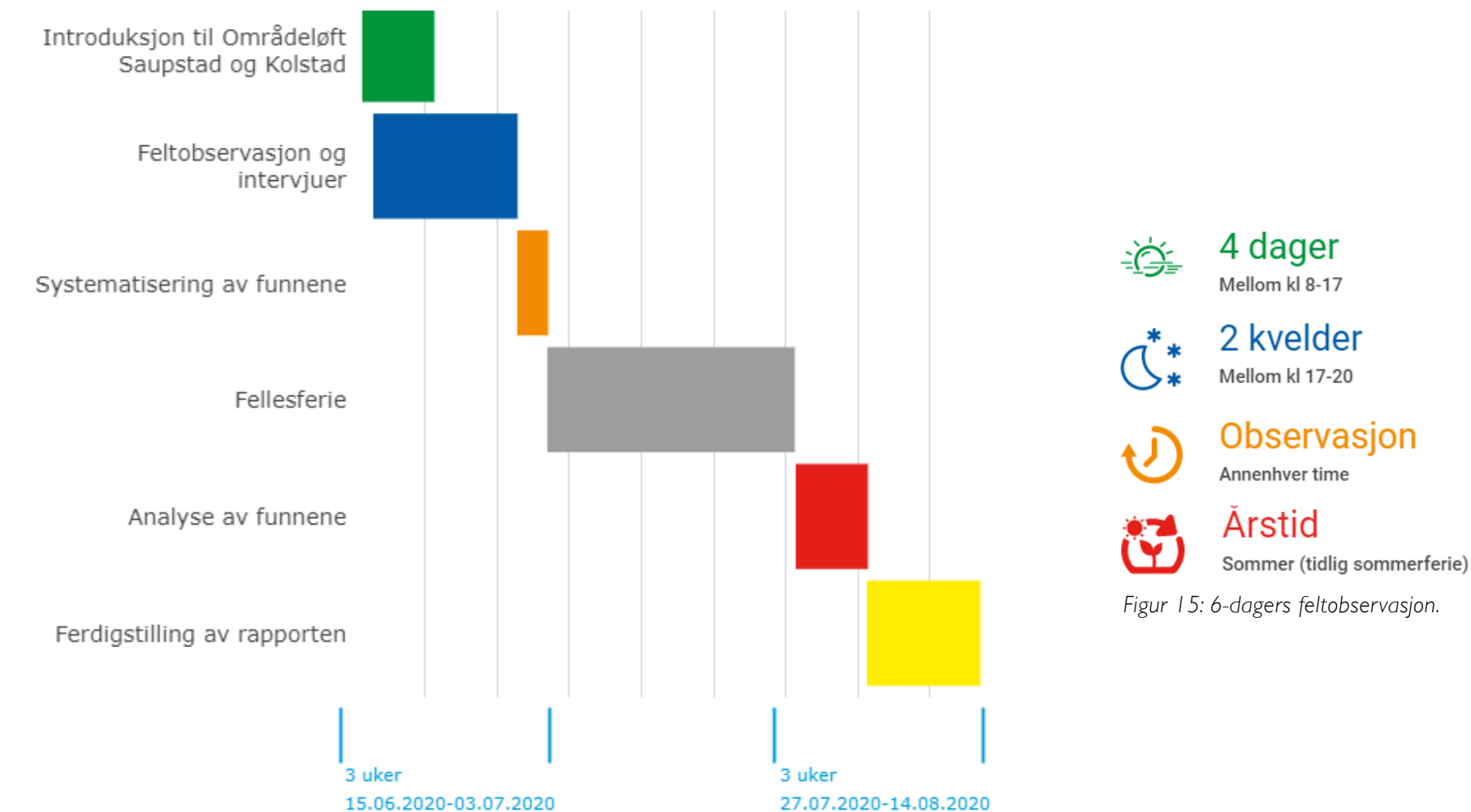
Sosiologisk Poliklinikk sin Bylivsinnsikt er en metodepakke bestilt av Trondheim kommune for kartlegging av byliv med både kvantitativ og kvalitativ tilnærming. Målet er å fange opp hvorfor folk bruker byrommet, hvordan de betrakter det og hva som gjør det til et godt rom å være i.

Figur 13: Metodepakken Bylivsinnsikt. Sosiologisk Poliklinikk.

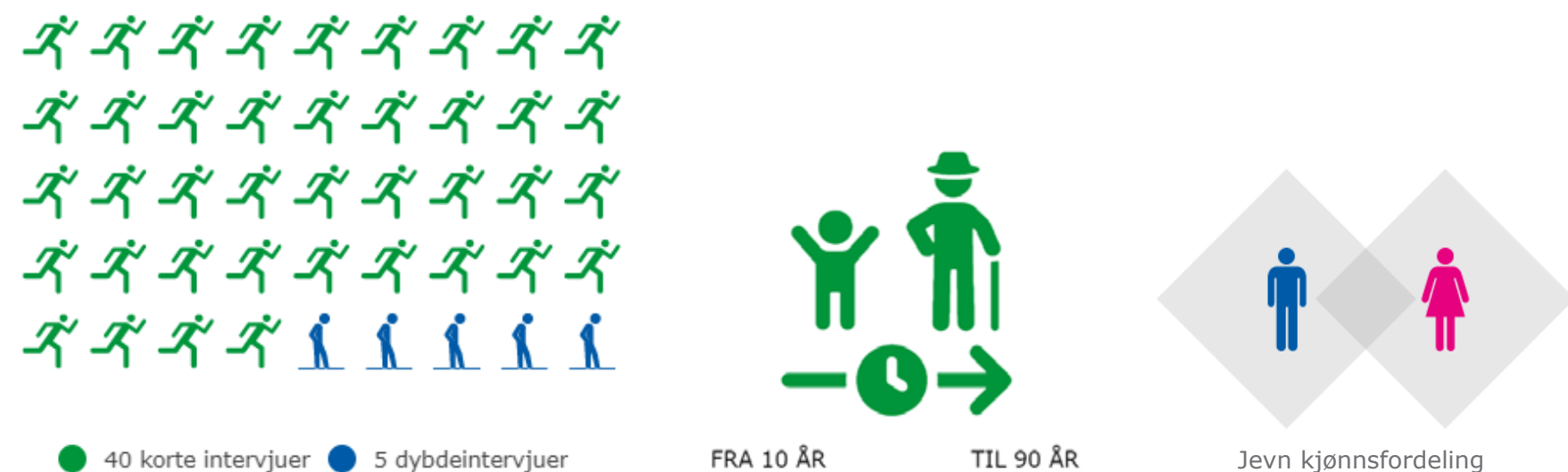
II.2. Prosjektforløp

Denne evalueringen er gjennomført som et studie med 6-ukers varighet. Den bygger på en gjennomgang av arbeidet som er gjort med uterom i perioden 2013-2020, etterfulgt av et 6-dagers feltobservasjon, og avsluttes med denne evalueringsrapporten hvor funnene systematiseres og analyseres (Figur 14). Fem utvalgte uterom sentralt i bydelen ble observert i 6 dager, hvorav 4 på dagtid, og 2 på kveldstid (Figur 15). Det ble tatt bilder i ulike tidspunkter, samt utført tellinger, korte intervjuer og noen dybdeintervjuer.

Figur 14: Prosjektforløpet på 6 uker.

II.3. Kvalitative metoder

Figur 16: Det ble tatt 40 korte intervjuer og 5 dybdeintervjuer totalt, der de intervjuede tilhørte ulike aldersgrupper mellom ca. 10-90 år og kjønnsfordelingen var mer eller mindre jevn.

Det ble også tatt korte intervjuer parallelt med observasjonene på hvert sted, med spørsmål om det aktuelle uterommet, samt spørsmål bl.a. om den intervjuedes hensikt med ferdsele (Intervjuskjema, Vedlegg I). Både observasjonsskjemaet og intervjuskjemaet ble revidert etter en "test dag" på felt, og spørsmålene ble delvis endret for en enda bedre forståelse av situasjonen. Dybdeintervjuene ble gjennomført som uformelle samtaler med fokus på de fem utvalgte uterommene og den intervjuedes bruk og syn på disse.

II.4. Kvantitative metoder

Observasjonsskjemaet er inspirert av Bylivsinnsikt sitt telleskjema (Figur 17). Telleskjemaet ble skreddersydd for denne evalueringen. Skjemaet består av telling av myke og harde trafikanter, værobservasjoner, stemningsrapport og kommentarer. Tellingen ble utført i 10 minutter og ble gjentatt annenhver time (Figur 18). Det innebærer at formiddagsobservasjon inneholdt to slike observasjoner mellom klokken 8-11. Lunsjobservasjonen ble utført mellom klokken 11-13. Det ble gjort tre observasjoner på ettermiddagstid mellom klokken 13-17. På kveldstid ble det gjort to observasjoner mellom klokken 17-20.

TELLESKJEMA MED KVANTITATIVE OG KVALITATIVE DATA								STEMNINGSRAPPORT kl. :
TIDSINT.	BEVEGELSE / GJENNOMFART						OPPHOLD	ANDRE KOMMENTARER
	GÅR	JOGGER	SYKLER	BARNEVOGN RULLESTOL RULLATOR	RULLEBRETT SPARKESYKKE RULLESKØTTER	MOTORISERT KJØRETØY: BIL (b) MOTORSYKKE (m)	KOMMENTAR (Sår? Sitter? Hva gjør de? Hvor lenge?)	
---								KRITERIER: Vær og følelse av temperatur Støy Sterk lukt Tempo (går/sykler fort/sakte?) Aktiviteter i området Bekledning (hva har folk på seg?) Oppholder noen seg på stedet? Hva gjør folk? Sammen/alene? Annet bemerkelsesverdig?

Figur 17: Telleskjema og stemningsrapport. Bylivsinnsikt, Sosiologisk Poliklinikk.

Figur 18: Observasjonstidene.

Figur 19: Bilde av det grønne preget i Saupstad-Kolstad, det gamle kulturlandskapet ved Søbstad gård.

III. Analyser og resultater

Figur 20: Dronebilde av sentrumsområdet. Fredrik Friele Hauan, 2019.

Saupstadsenteret

Øvre torg & Nedre torg

Kvalitativ analyse, øvre torg

Introduksjon

Det øvre torget i Saupstad lokal sentrum ligger rett utenfor hovedinngangen til Søbstad helsehus og Bydelskaféen. Det er fire benker og noen busker på torget, samt et rundt plantefelt med plen og noen blomster (tidligere et tuntre). For det meste er det eldre mennesker og pasienter som oppholder seg i dette uterommet, ellers går de fleste bare forbi. Bydelskaféen er det flere av de eldre som bruker, og denne har også en liten uteservering mot torget. Det er mange som bruker rullestol og rullator her. Gangveien mellom øvre og nedre torg er bratt og ikke universelt utformet. Det er en del pasienttrafikk med bil og taxi til- og fra helsehuset. Ellers er det ganske lite aktivitet på torget generelt.

Endring over tid

Det er i perioden 2013-2020 gjort endringer for å bedre forbindelsene til nedre torg og Blisterhaugen. Det øvre torget ligger sentralt i Saupstad lokale sentrum, men brukes likevel ikke av så mange. Våren 2020 ble den visuelle kontakten mellom øvre og nedre torg forbedret da leveggen ble fjernet (Figur 21). Pensjonistforeningen Midt i Blinken bidrar frivillig med planting og stell av sommerblomster hver sommer. For å dempe inntrykket av den store parkeringsplassen i sentrum er det plantet trær og etablert et staudebed langs kanten av parkeringsplassen (Figur 23). Høsten 2019 ble det bygget en ny uteplass for helsehuset inn mot Blisterhaugen, og det er tilrettelagt for en gangforbindelse mellom denne og torget. Arbeidet med å åpne opp mellom nedre torg og Blisterhaugen, samt etablering av et utebibliotek vil også forbedre tilgjengeligheten til øvre torg. Høsten 2020 skal det etableres en ny håndløper langs den bratte gangveien.

Figur 21: Før-bilde av leveggen ved det øvre torget.

Figur 22: Bilde av det øvre torget i 2020.

Figur 23: Bilde av parkeringsplassen og de plantede trærne mellom øvre- og nedre torg. Foto: Odd Olav Mosbakk.

Kvaliteter og mangler - innbyggernes vurderinger

Figur 24: Positive og negative utsagn, der størrelsen på ord indikerer antall mennesker som nevnte samme kvalitet/mangel.

- **STEMNING**
STILLE, ROLIG OG SOSIALT
- **ALDERSGRUPPER**
ELDRE
- **AKTIVITETER**
MØTEPLASS FOR DE ELDRE, SYKETRANSPORT
- **KOMMENTAR**
MANGE RULLESTOL/RULLATOR, LITE AKTIVITET

Figur 26: Observasjonsnotater.

Figur 24 viser ord fra mennesker møtt i uterommet og deres positive og negative meninger om torget. Mange synes at det øvre torget er en fin og rolig møteplass med gode estetiske kvaliteter og lite trafikk. På den andre siden savnes den yngre generasjonens tilstedeværelse og det er forvirring rundt hvem som har vedlikeholdsansvar på torget. Det mangler sol- og regnskjerming, mens Bydelskaféen er satt stor pris på. Generelt virker menneskene i nabolaget ganske fornøyd med dette uterommet (Figur 25).

Figur 25: Innbyggernes gjennomsnittlige vurdering av det øvre torget ved Saupstadsenteret.

Kvalitativ analyse, nedre torg

Introduksjon

Det nedre torget i Saupstad sentrum ligger kun ca. 60 meter fra det mest sentrale metrobusstoppet i nabolaget. Det er mye trafikk både av mennesker og kjøretøy rundt og på torget, og det er folk fra alle aldersgrupper her. Det er en god del offentlige tjenester i bygningene rundt torget:, helsestasjon, bo- og aktivitetstilbud (BOA Heimdal), ungdomsklubb og bibliotek. Det er også tannlege, legekantor og familiekantor, i tillegg til treningssenter, matbutikk, bruktbutikk og apotek i byggene rundt nedre torg. Her er det ofte mye folk som både oppholder seg og ferdes, og helhetsinntrykket er både sosialt og til tider hektisk. Det finnes ikke plantefelt eller trær i dette uterommet, men det er satt ut noen plantekasser.

Endring over tid

Torget har gjennomgått store endringer etter at det ble bygget ut på 70-tallet. Opprinnelig lå torget nærmere Saupstadringsen, omkranset av Saupstadsenteret og andre butikker. Dette torget var offentlig, men ble solgt til Rema 1000 som bygget en butikk på torget. Det førte til at gangforbindelsen inn ble smal, med lukkede vegger, og torget ble flyttet nærmere biblioteket. I forbindelse med at det er etablert ny helsestasjon og nytt lokale for apotek er fasadene mot gangadkomsten blitt åpnet opp. Det nedre torget er i privat eie, men i 2014 bidro kommunen til at torget fikk møbler, plantekasser, sykkelparkering og avfallsbøtter. I 2019 ble det satt i gang oppussing av fasader, og dette forventes å stå ferdig i 2020. Torget har blitt mer tilgjengelig de siste årene og dette jobbes fortsatt med, da det er satt i gang åpning av torget mot Blisterhaugen og "skole-aksen" mot øst. Høsten 2020 åpnes det et nytt utebibliotek og en ny gjennomgang inn til torget.

Figur 27: Det gamle torget og før-bilde av gangforbindelsen med stengt fasade.

Figur 28: Møblene på det nedre torget og konstruksjon av utebiblioteket.

Kvaliteter og mangler - innbyggernes vurderinger

Figur 29: Positive og negative utsagn, der størrelsen på ord indikerer antall mennesker som nevnte samme kvalitet/mangel.

- STEMNING
SOSIALT, KAOTISK
- ALDERSGRUPPER
VARIERT
- AKTIVITETER
HANDLING, OFFENTLIGE TJENESTER, VARELEVERING
- KOMMENTAR
KONFLIKT MELLOM MYKE OG HARDE TRAFIKANTER, STORT POTENSIAL

Figur 30.b: Observasjonsnotater.

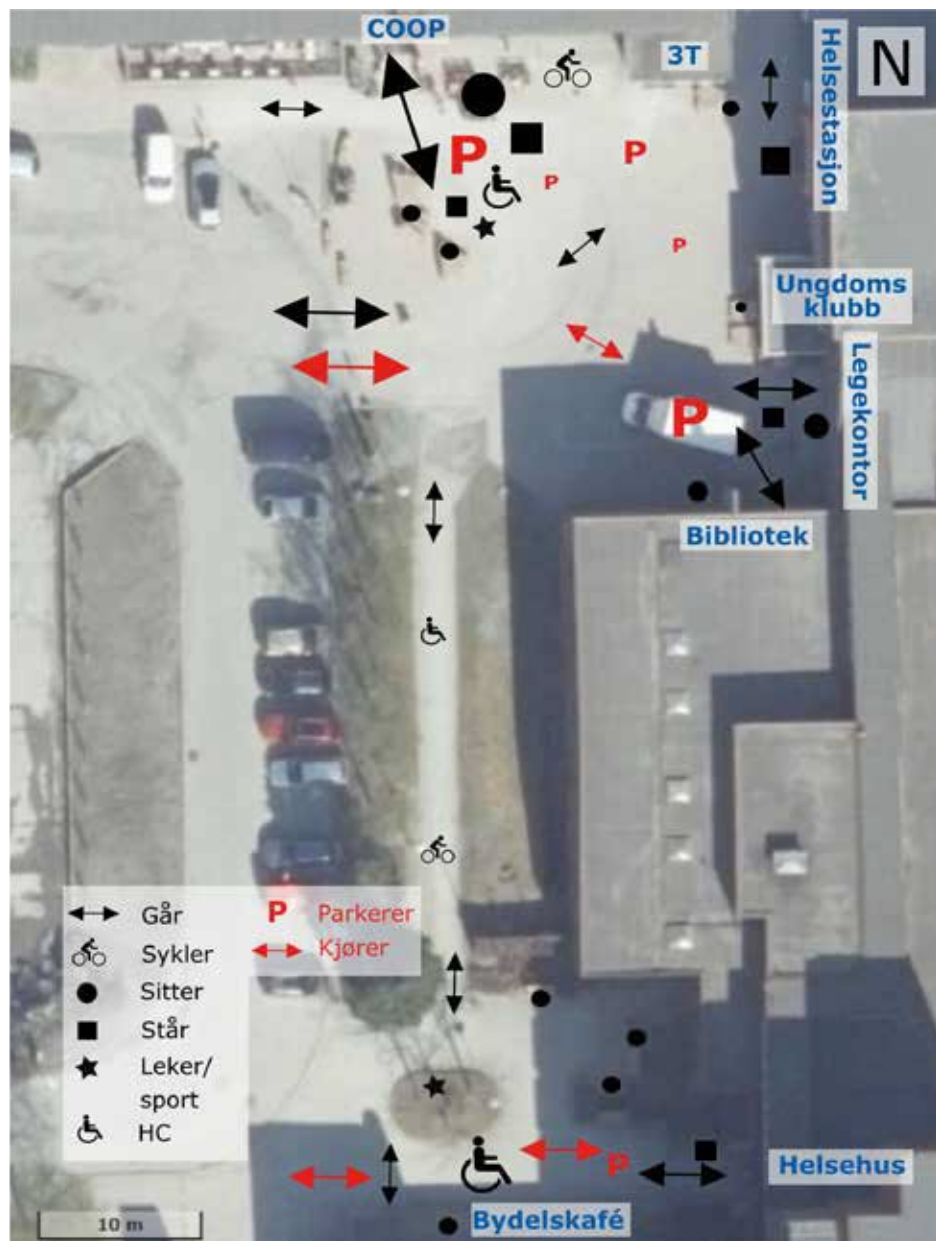

Figur 30.a: Innbyggernes gjennomsnittlige vurdering av det nedre torget ved Saupstadsenteret.

Gjennom samtaler med innbyggerne viser det seg at de er over middels fornøyde med dette uterommet (Figur 30.a). De ser på det nedre torget som en slags utendørs venterom. Det virker sosialt og det er fint i finvær, men det mangler sol- og regnskjerming. Komforten er heller ikke den beste, og det ønskes flere behagelige benker. Det er tydelig at det finnes en konflikt mellom myke og harde trafikanter her, siden fotgjengere føler seg ofte utrygge i dette uterommet. Det er ofte varelevering til torget, noe som resulterer i at store lastebiler kjører innom uterommet. Det savnes også et grønnere preg og attraksjoner utendørs på det nedre torget. Det mangler noe som kan tiltrekke yngre generasjoner. Det er mange som mener at torget trenger en skikkelig oppgradering og at det ikke skulle vært lov med parkering eller kjøring i uterommet.

Kvantitativ analyse, øvre- og nedre torg

Figur 31 viser stedfestede opphold og bevegelser av både myke og harde trafikanter på øvre og nedre torg i sentrum. Det er spesielt mye opphold og ferdsel av myke trafikanter fra parkeringsplassen og inn på torget, samt inn- og ut av Coop og biblioteket. Det er her trafikken av motorkjøretøy også er størst, noe som fører til et kaotisk og utrygt preg på torget. Det er spesielt mange mennesker som sitter foran butikken og biblioteket, samtidig som at det er her de fleste bilene også parkerer ved varelevering, korttidsparkering eller pasienttransport. Bil- og fotgjengertrafikken kommer også i konflikt foran helsehuset på øvre torg, også ifm. mange rullestol/ rullatorbrukere i dette området.

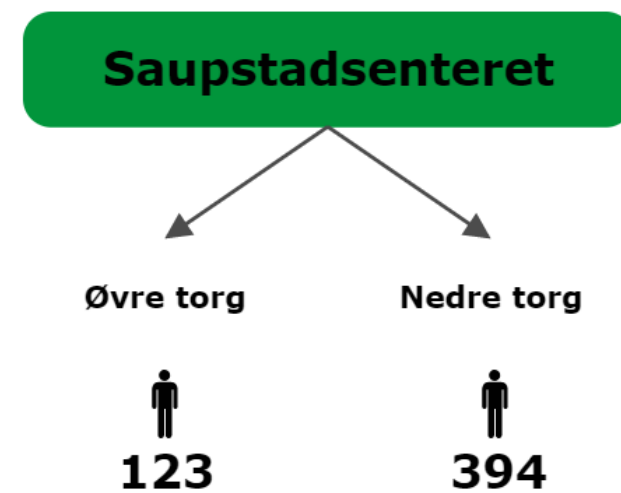

Figur 31: Observasjonskart.

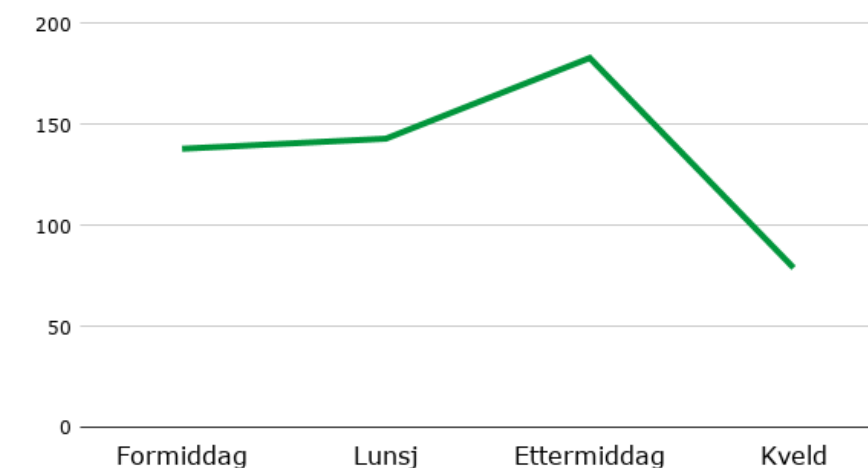

Konflikt mellom myke og harde trafikanter.

I følge tellingene vist på Figur 33 stiger aktivitetsnivået i Saupstadsenteret fra lunsj og mot ettermiddagstid, før det avtar igjen på kveldstid. Det er viktig å merke seg at det er betydelig mye flere folk som ferdes på nedre torg enn på øvre torg (Figur 32). Til sammen er det telt 517 mennesker i sentrumsområdet i observasjonsperioden. Alderssammensetningen av menneskene som ble observert i sentrum er bred, med både småbarnsfamilier, ungdom og pensjonister. Det som likevel er gjennomgående, er at det er de eldre som oppholder seg på benkene, mens resten for det meste går bare videre etter å ha utført sine ærend. De vanligste aktivitetene i dette uterommet er handling, sosialt samvær og bruk av ulike offentlige tjenester.

Figur 32: Antall mennesker observert i observasjonstiden.

Figur 33: Endring i aktivitetsnivå over observasjonstiden.

FORMIDDAG	SOL	22°C	LUNSJ	SOL	24°C	ETTERMIDDAG	SOL	27°C	KVELD	OVERSKYET	13°C
123	394	123	394	123	394	123	394	123	394	123	394
97	87	112	60	1	9	15	10	1	1	10	1
7	10	4	19	8	6	13	17	0	2	2	6
10	8	4	13	17	0	2	6	19	16	23	6
19	16	23	6	13	7	12	12	13	7	12	7
8	6	13	7	12	12	12	12	12	12	12	12
12	7	12	0	12	12	12	12	12	12	12	12

Figur 34: Tellingene.

Figur 35: Dronebilde av skoletorget og skoleparken. Frode Myren.

Skoletorget og skoleparken

Heimdal videregående skole

Kvalitativ analyse

Introduksjon

Skoletorget og skoleparken ved nye Heimdal videregående skole er blitt til de viktigste møteplassene for barn og ungdom i bydelen etter at skolen åpnet i 2018. Dette uterommet mellom nye Heimdal videregående skole, nye Kolstad Arena og det nye klubbhuset for Kolstad Fotball er et attraktivt samlingspunkt for de yngre generasjonene. Skoletorget er området øst for Heimdal VGS, og skoleparken ligger sør for den nye videregående skolen og sør for skoletorget. Skoleparken ligger delvis på taket til Kolstad arena.

Endring over tid

Nye Heimdal videregående skole er bygget der Huseby ungdomsskole lå frem til 2016. Det var store asfalterte flater brukt både til parkering, ballspill og skøytebane om vinteren der skoletorget er i dag. Området hvor skoleparken ligger i dag var opparbeidet som skolegård, med både asfalterte flater og plener. (Figur 36). I forbindelse med byggingen av nye Heimdal videregående skole ble det bestemt at uteområdene rundt skolen skulle utformes slik at de kunne brukes av alle innbyggerne i bydelen, ikke bar elevene. På torget er det tilrettelagt for opphold og aktivitet med basketbane, og blokker for triksing med skateboard. Det er også kunstnerisk utsmykning på torget: skulpturen "Østers". I skoleparken kom det benker og bord, utetreningsanlegg, bordtennisbord, volleyballbane, paviljong/gapahuk og et amfi med mange sitteplasser. Det går også en slyngende vandresti gjennom parken. Rett øst for torget og parken ligger fotballbanene som drives av Kolstad fotball. Det er bygget en liten tribune som forbinder torget med fotballbanen. Det er også et godt tilbud med sykkelparkeringsplasser på torget. Nye Huseby barneskole og Huseby ungdomsskole med eget kulturskolesenter sør for skoleparken kommer til å stå ferdig i 2021. Også her vil det bli etablert nytt torg og mange aktivitetsområder for yngre barn og ungdom.

Figur 36: Før-bilde av skoletorget og skoleparken. Carl-Erik Eriksson.

Figur 37: Bilde av lek i skoleparken.

Figur 38: Dronebilde av skoletorget og skoleparken. Frode Myren.

Kvaliteter og mangler - innbyggernes vurderinger

Figur 39: Positive og negative utsagn, der størrelsen på ord indikerer antall mennesker som nevnte samme kvalitet/mangel.

- STEMNING
SOSIALT
- ALDERSGRUPPER
BARN OG UNGDOM, ELDRE UNGDOM
- AKTIVITETER
SPORT OG LEK
- KOMMENTAR
MANGE GÅR BARE FORBI

Figur 41: Observasjonsnotater.

Figur 40: Innbyggernes gjennomsnittlige vurdering av skoletorget og skoleparken.

Alle de som ble spurt om skoletorget og skoleparken er meget fornøyd med disse uterommene (Figur 40). De mener at oppgraderingen var vellykket og at attraktiviteten har økt betydelig. På den andre siden fortelles det om klager fra naboer i området på grunn av støy fra aktiviteter på skoletorget på kveldstid. Det er også nevnt at det har vært problemer med forsøpling av uterommene og at de fleste kunne ønske seg et enda grønnere preg på skoletorget. I tillegg har det vært noen klager på kvaliteten til de ulike apparatene, som for eksempel basketkurvene og skatebenkene. Til tross for et alt-i-alt positivt inntrykk, er det lite som tiltrekker eldre generasjoner i disse uterommene i dag.

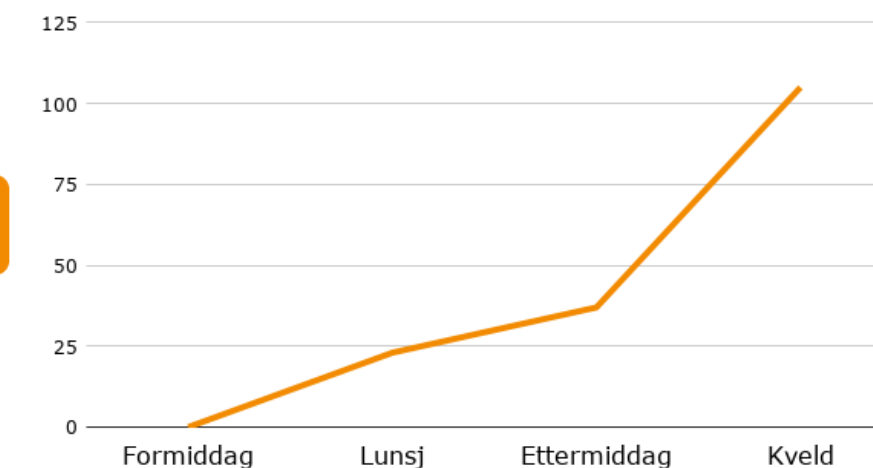
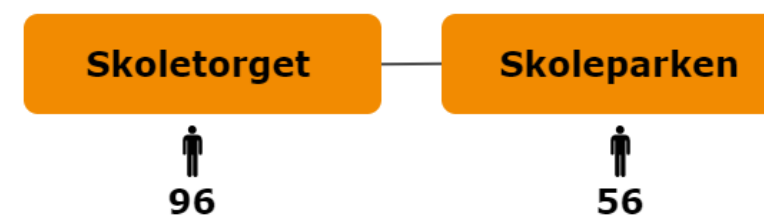
Kvantitativ analyse

Figur 42 viser at det er mye sports- og lekeaktiviteter i begge disse uterommene. Det er også mange som går og sykler forbi skoleparken, både på vestsiden og på sørsiden. Disse er ofte voksne eller eldre mennesker som går på tur, men som ikke føler seg spesielt velkomne i uterommene. Det er nesten ingen biltrafikk i området, noe som er en stor forandring fra situasjonen før oppgraderingen av uterommene. Foran klubbhuset er det ofte blitt observert ungdom som sitter. Det samme gjelder under taket i paviljongen/gapahuken i parken.

Aktivitetsnivået stiger utover dagen og det er mest aktivitet mot kveldstid (Figur 44). Figur 43 viser antall mennesker observert i de to uterommene hver for seg i observasjonsperioden, noe som utgjør 152 mennesker til sammen. De absolutt fleste som var observert i området er barn og ungdom, men skoletorget ser ut til å tiltrekke eldre ungdom i tillegg. Sosialt opphold, ulike ballspill og andre type lek er de mest vanlige aktivitetene i disse uterommene.

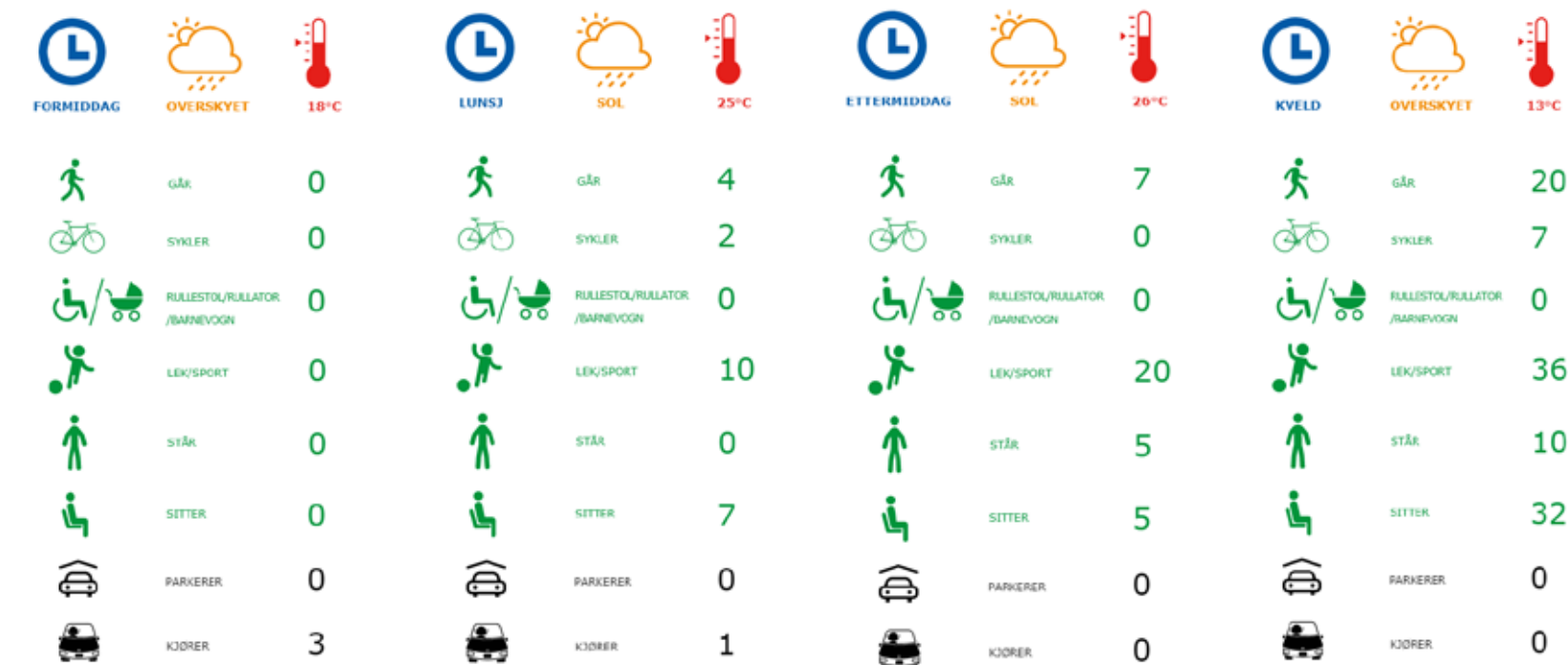

Figur 42: Observasjonskart.

Figur 43: Antall mennesker observert i observasjonstiden.

Figur 44: Endring i aktivitetsnivå over observasjonstiden.

Figur 45: Tellingene.

Figur 46: Dronebilde av kulturlandskapet. Carl-Erik Eriksson.

Kulturlandskapet

Kvalitativ analyse

Introduksjon

Kulturlandskapet er det grønne området mellom Søbstad gård, Saupstad gravlund og Heimdal VGS. Det er et stille og rolig område med høy kulturhistorisk verdi, preget av mye natur og fuglesang. Parkområdet omtales som kulturlandskapet fordi det er siste rest av engene som lå rundt Søbstad gård før området ble bygget ut. Deler av området klippes som plen i dag, men det er også deler som skjøttes som blomstereng. I tillegg til nærheten til naturen, finnes det noen benker med informasjonsskilt som forteller historier og gir tips til treningsøvelser. Området er også attraktivt på vinteren, med akebakke og skigåing. I tillegg til etablerte gangveier går det flere snarvei-tråkk gjennom området. Dette er et uterom som er godt egnet for de som søker ro og stillhet, til tross for at området ligger svært sentralt i bydelen.

Endring over tid

Det var flere trær i dette grønne uterommet før, men området har blitt åpnet opp og blitt mer oversiktlig siden den gang (Figur 48). Søbstad vandresti ble etablert i 2016 med de eldre som målgruppe i håp om å bidra til deres helse, men vandrestien blir også brukt av barn i dag. Den nye Saupstad gravlund sør for kulturlandskapet har også bidratt til at det er flere som går forbi her og bruker dermed uterommet. I forbindelse med byggingen av Heimdal videregående skole ble det lagt midlertidige gangveier gjennom parken. Dette har ført til at deler av plenflatene nå reetableres. Under blomsterløkasjonen i 2018 ble det plantet blomsterløk i området.

Figur 47: Tidligere dronebilde av det grønne landskapet med flere trær. Carl-Erik Eriksson.

Figur 48: Bilde av det åpne og grønne landskapet.

Figur 49: Bilde av uterommet med benk som en del av Søbstad vandresti.

Kvaliteter og mangler - innbyggernes vurderinger

Figur 50: Positive og negative utsagn, der størrelsen på ord indikerer antall mennesker som nevnte samme kvalitet/mangel.

- STEMNING
STILLE OG GRØNT
- ALDERSGRUPPER
VOKSNE OG ELDRE
- AKTIVITETER
AVSLAPNING, HUNDELUFTING
- KOMMENTAR
MANGLER REGN/SOLSKJERMING, MANGE GÅR BARE FORBI

Figur 52: Observasjonsnotater.

Figur 51: Innbyggernes gjennomsnittlige vurdering av kulturlandskapet.

Brukernes vurdering av uterommet er i stor grad positive (Figur 51). De setter pris på naturen, det åpne grønne landskapet og uterommets nærhet til sentrum. En del savner trærne som er fjernet i området. Gravlundene er ofte nevnt i sammenheng med kulturlandskapet, og mange virker storfornøyd med den nye gravlundene. Til tross for det positive førsteinntrykket er det mange som er misfornøyd med at det ikke er sol- og regnskjerming i uterommet, og mange kunne ønsket seg enda flere benker og søppelbøtter. I tillegg er det flere som synes at uterommet er tomt og virker kjedelig.

Kvantitativ analyse

Observasjonene viser at det er svært lite trafikk på de grønne stiene i kulturlandskapet, men at det er mange som går og sykler forbi både på sør-, vest- og østsiden av det grønne uterommet. Det er observert noen mennesker som sitter på de tre benkene plassert i ulike deler av uterommet (Figur 53). Det er ikke relevant å se på motorkjøretøy her, da det kun er gang- og sykkelveier rundt uterommet.

Aktivitetsnivået er ganske lavt på formiddagen og i lunsjtiden, så øker det jevnt mot ettermiddagen og kvelden (Figur 55). Det er til sammen observert 37 mennesker i løpet av observasjonsperioden i dette uterommet. Menneskene som ble observert her er unge voksne, voksne og eldre, mens det ikke ble observert noen barn og ungdom. Hovedaktivitetene i dette uterommet er hundelufting og turgåing.

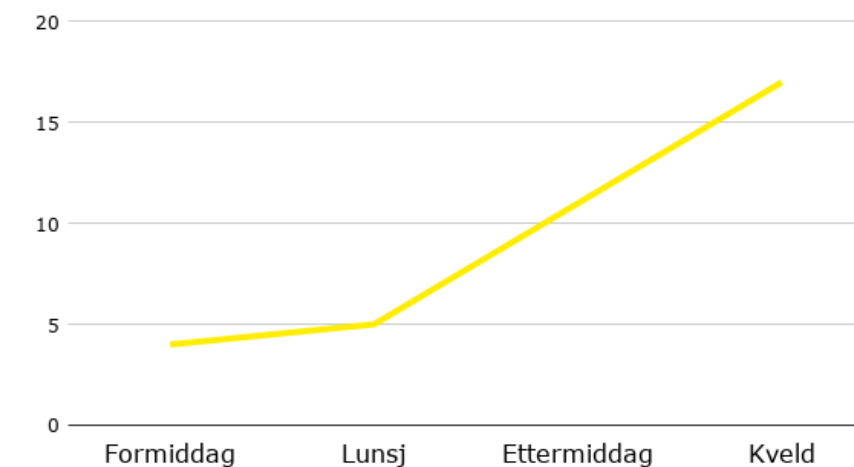

Figur 53: Observasjonskart.

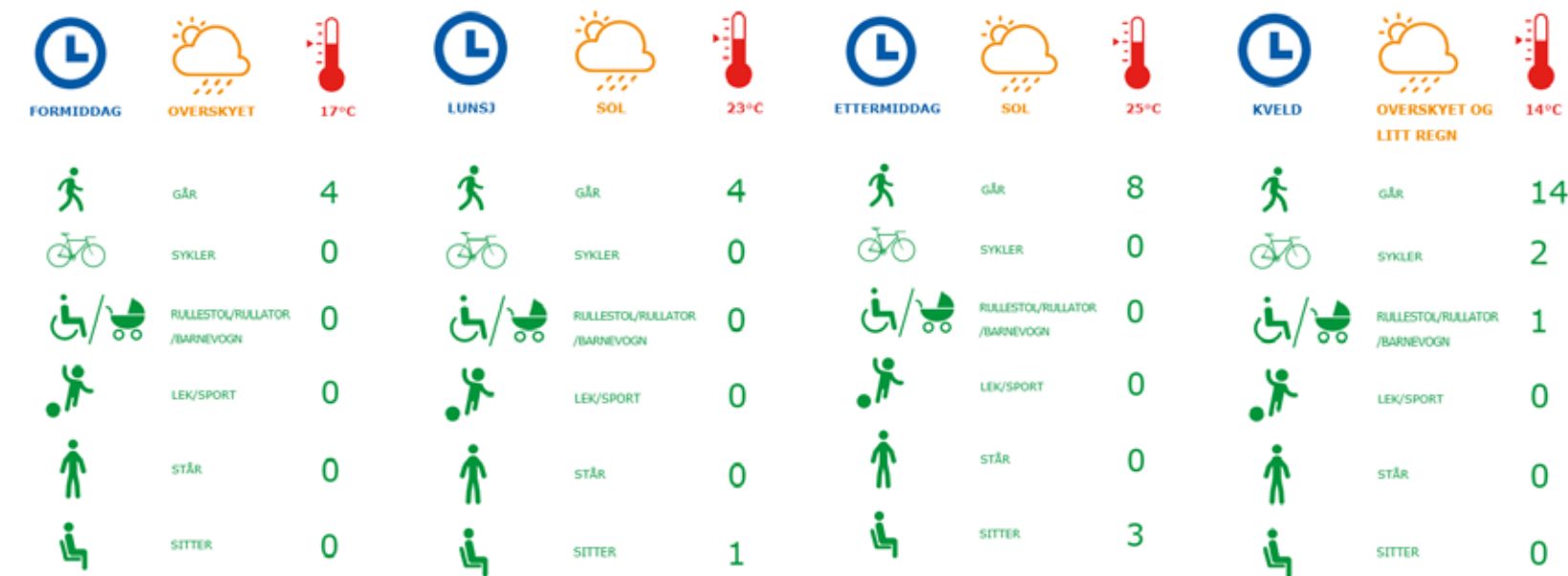
Kulturlandskapet

37

Figur 54: Antall mennesker observert i observasjonstiden.

Figur 55: Endring i aktivitetsnivå over observasjonstiden.

Figur 56: Telling.

Figur 57: Dronebilde av Blisterhaugen. Fredrik Friele Hauan.

Blisterhaugen

Kvalitativ analyse

Introduksjon

Blisterhaugen er et grønt og frodig skogs- og parkområde på østsiden av Søbstad helsehus og biblioteket, sør for Saupstadsenteret. På haugen er det frodig og variert vegetasjon med naturpreg. Det er tre benker på Blisterhaugen, samt en stirunde som går gjennom vegetasjonen. På østsiden av haugen går den viktige sykkelvegen med fortau som binder sammen bydelen fra nord til sør. I gamle dager lå det en smie her, tilknyttet Søbstad gård.

Endring over tid

Dette området ble av mange kalt "Hasjskogen" tidligere, fordi at det var en tett skog der man lett kunne gjemme seg. I 2018 ble vegetasjonen tynnet og skogen åpnet opp. For å endre bruken og omdømmet til den lille skogen ble det i 2019 engasjert to kunstnere som jobber med relasjonell kunst: Magnar Gilberg og Bjørg Nyjordet. I samarbeid med innbyggere og elever har de utviklet stedet. Det er blant annet dyrket potet, plantet løkblomster, etablert dyrkingskasser, stekt vafler og drukket bålcaffe. Aktivitetene har bidratt til å knytte relasjoner mellom skolene, barnehager, biblioteket og eldre i helsehuset. Målet er økt egenorganisert aktivitet også etter at kunstprosjektet avsluttes. Høsten 2019 ble det også etablert en ny uteplass i tilknytning til helsehuset. Etableringen av uteplass og ny aktivitet på Blisterhaugen skjer samtidig med at det er gjort innendørs organisering i helsehuset, slik at forbindelsen mellom inne og ute er bedre og det igjen kan åpnes opp for fri ferdsel fra Blisterhaugen gjennom helsehuset og ut til øvre torg. Denne gangforbindelsen ble stengt i perioden da Blisterhaugen var gjengrodd opp opplevd som skummel. Det nye utebiblioteket og ganforbidelsen inn til nedre torg vil gi økt tilgjengelighet til Blisterhaugen, blant annet for besøkende til helsestasjonen.

Figur 58: Før-bilder av vegetasjonen og baksiden av biblioteket og helsestasjonen.

Figur 59: Bilder av aktiviteter og arbeidet med åpning av gjennomgangen bak biblioteket.

Kvaliteter og mangler - innbyggernes vurderinger

Figur 60: Positive og negative utsagn, der størrelsen på ord indikerer antall mennesker som nevnte samme kvalitet/mangel.

- STEMNING
 - ROLIG OG FRODIG
- ALDERSGRUPPER
 - VOKSNE OG BARN
- AKTIVITETER
 - AVSLAPNING
- KOMMENTAR
 - MANGLER UNIVERSELL UTFORMING OG UFORMELL INVITASJON

Figur 62: Observasjonsnotater.

Figur 61: Innbyggernes gjennomsnittlige vurdering av Blisterhaugen.

Det er mange som har fått med seg at det har skjedd endringer i Blisterhaugen i det siste, men det er flere som mener at uterommet fortsatt mangler identitet. Det mangler blant annet skilting og uformell invitasjon opp til haugen. Folk er generelt positive når det gjelder beplantning og åpning av området, slik at det er mer oversiktlig. Mange ser på området som et hyggelig grønt pauserom, mens det er noen som fortsatt synes at haugen er for tett begrodd og har et dårlig rykte på seg. De fleste er enige i at den universelle utformingen er dårlig i Blisterhaugen, da det ikke lar seg gjøre å ta seg dit med rullestol/rullator. Graden av tilfredshet med uterommet er likevel ganske høy (Figur 61).

Kvantitativ analyse

Figur 63 viser at det er få som ferdes på Blisterhaugen. De fleste som har blitt observert på haugen satt på benkene i uterommet. Det er derimot mye trafikk av gående og syklende på nedsiden av haugen, men de fleste virker ikke interesserte i å ta en tur opp til haugen.

Det var ingen på haugen i formiddags- og lunsjtiden i observasjonsperioden, mens aktiviteten økte litt mot ettermiddagen og kvelden (Figur 65). Likevel er det veldig få som har blitt observert oppe på haugen (Figur 64). Det er mest voksne som ble observert i dette uterommet, bortsett fra da det var dyrkingsaktiviteter på haugen, der barn og voksne var til stede sammen. Dermed er hovedaktivitetene i dette uterommet avslapping og dyrking. Det ble imidlertid også observert spor etter lek; krittegning på asfalten.

Figur 63: Observasjonskart.

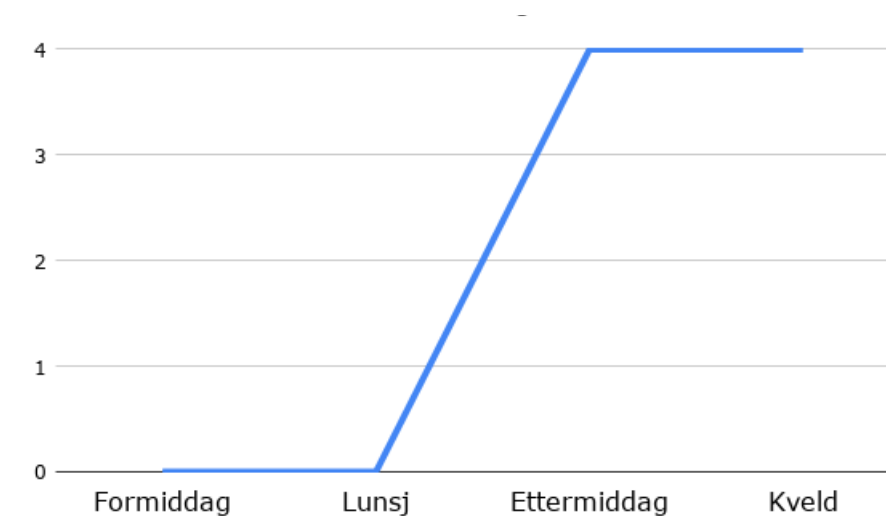
Blisterhaugen

8

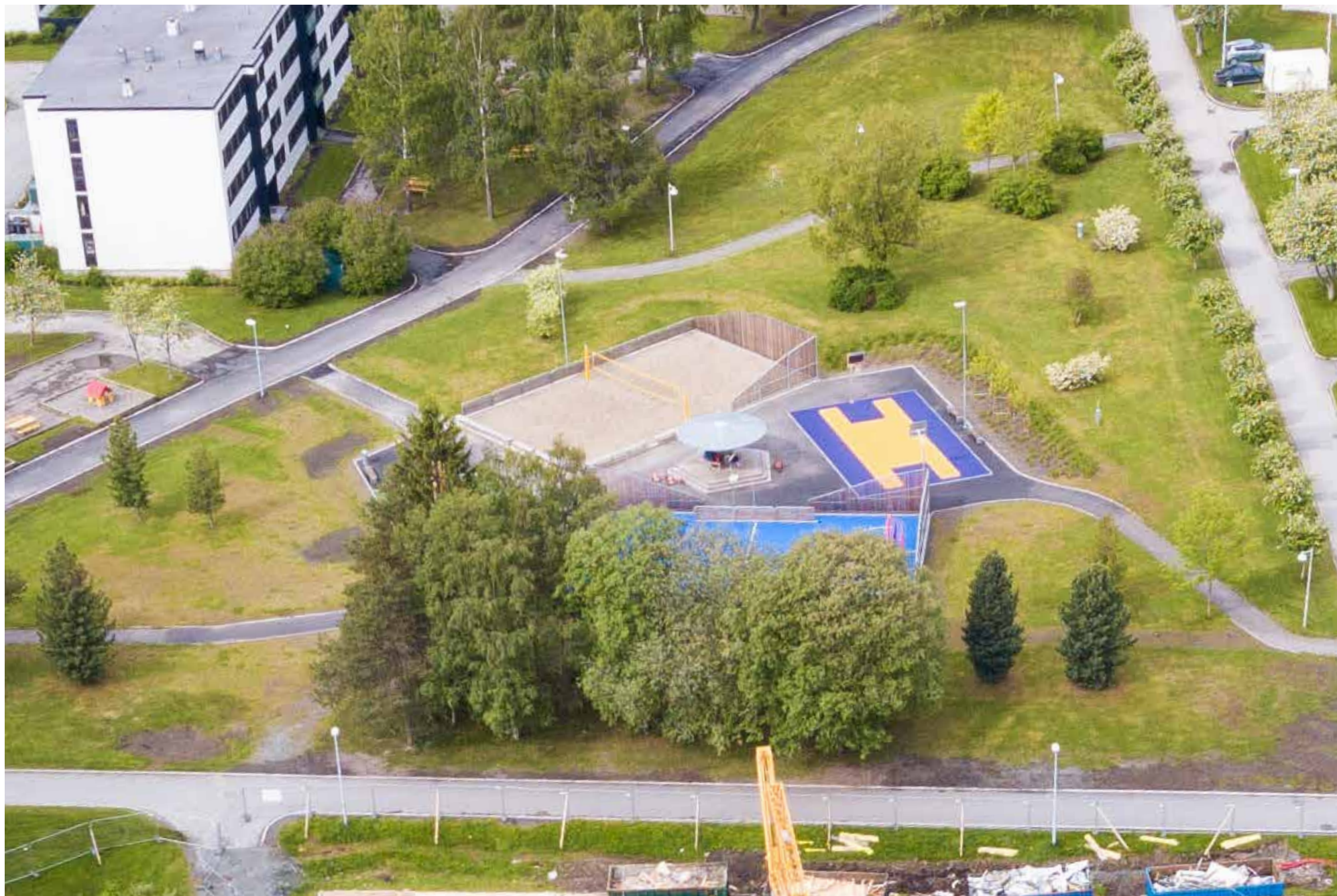
Figur 64: Antall mennesker observert i observasjonstiden.

Figur 66: Tellingar.

Figur 65: Endring i aktivitetsnivå over observasjonstiden.

Figur 67: Dronebilde av møteplassen Glade føtter. Fredrik Friele Hauan.

Møteplassen Glade føtter

Kvalitativ analyse

Introduksjon

Møteplassen Glade føtter har blitt en veldig populær plass for barn og ungdom. Med klatrevegg, volleyballbane, basketballbane og fotballbane i tillegg til sitteplasser i midten under tak, tilfører dette uterommet gode verdier til nabolaget, og spesielt ungdom. Møteplassen ligger på Kolstadflata, nord for Saupstadringen, nærme sentrum. Det er også en grønn park rundt aktivitetsbanene, samt at Kolstad barnehage ligger rett ved, øst for møteplassen.

Endring over tid

Området var en stor grusbane tidligere. Uterommet ble fullstendig oppgradert med stor gressplen rundt de 3 sportsbanene, samt med klatrevegg og sitteplasser i 2017. Det finnes tydelige og universelt utformede adkomst fra alle sider rundt møteplassen. Med den nye Kolstad barnehage (åpner høsten 2020) som nabo til aktivitetsparken, blir Glade føtter en enda viktigere møteplass for barn i ungdom i fremtiden.

Figur 69: Bilde av den ene nye aktivitetsbanen.

Figur 70: Bilde av møteplassen Glade føtter.

Figur 68: Før-bilde av grusbanen.

Figur 71: Flyfoto av aktivitetsbanene. Trondheim kommune.

Kvaliteter og mangler - innbyggernes vurderinger

Figur 72: Positive og negative utsagn, der størrelsen på ord indikerer antall mennesker som nevnte samme kvalitet/mangel.

- **STEMNING**
 - AKTIVT OG SOSIALT
- **ALDERSGRUPPER**
 - BARN OG UNGDOM
- **AKTIVITETER**
 - LEK OG SPORT
- **KOMMENTAR**
 - KLAGER PÅ STØY PÅ KVELDSTID

Figur 74: Observasjonsnotater.

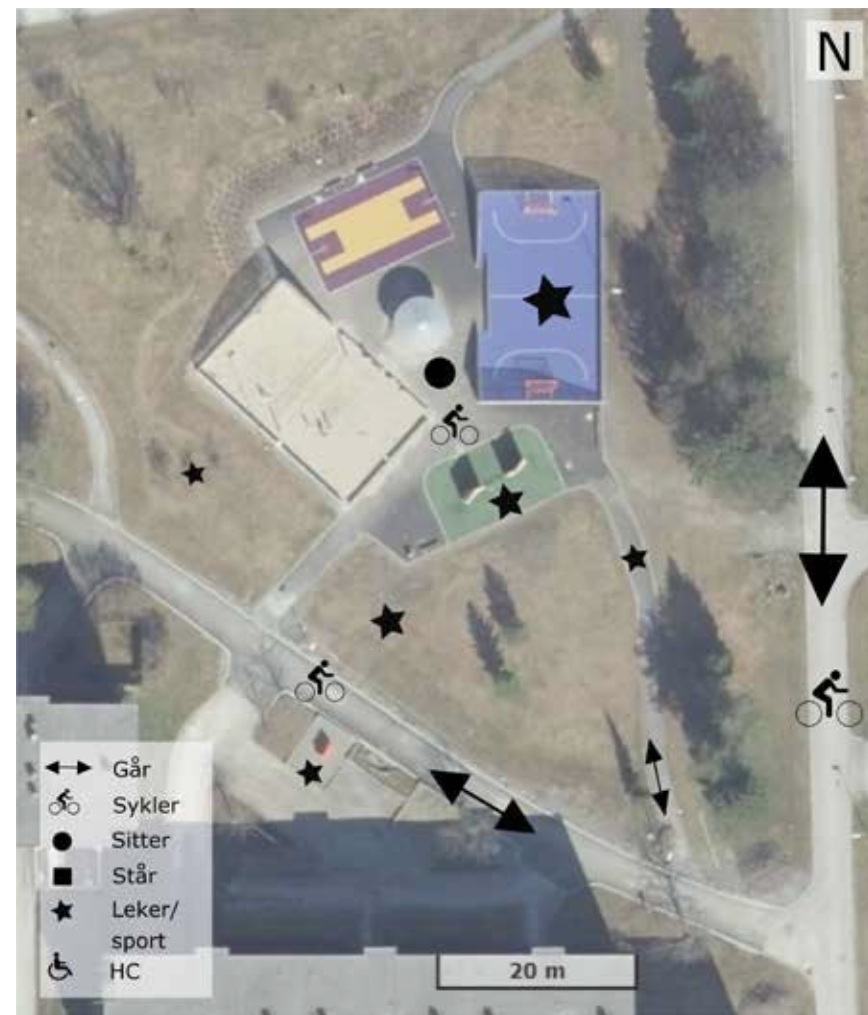
Figur 73: Innbyggernes gjennomsnittlige vurdering av møteplassen Glade føtter.

De intervjuede er i meget stor grad fornøyde med uterommet (Figur 73). De mener at møteplassen er har gode kvaliteter og er godt brukt. Det tilfører verdi og kvalitet til barn og ungdom sine hverdager i nabolaget. Voksne klager på støy fra området om natta og noen føler seg ikke velkomne i uterommet. Ellers er Glade føtter sett på som en trygt og livlig møteplass full av aktiviteter.

Kvantitativ analyse

Det er observert mest sports- og leke aktiviteter i uterommet, men også litt roligere sosiale møter ved sitteplassen i midten av aktivitetsparken. Det er mange som går og sykler forbi begge sidene av møteplassen, og de fleste av disse er voksne eller eldre mennesker som bor i området (Figur 75).

Aktivitetsnivået stiger mest mot ettermiddagen og avtar litt mot kvelden igjen (Figur 77). Det er til sammen observert 140 mennesker i dette uterommet i løpet av observasjonsperioden, og de aller fleste av disse er barn og yngre ungdom. Aktivitetstypene i uterommet er i hovedsak sport og lek, men det er mange voksne som går forbi

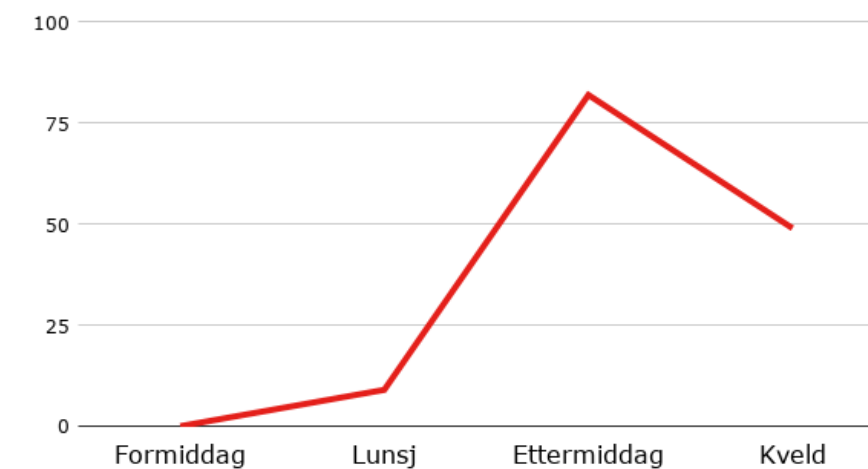

Figur 75: Observasjonskart.

Glade føtter

140

Figur 76: Antall mennesker observert i observasjonstiden.

Figur 77: Endring i aktivitetsnivå over observasjonstiden.

FORMIDDAG	OVERSKYET	18°C	LUNSJ	OVERSKYET	20°C	ETTERMIDDAG	OVERSKYET	16°C	KVELD	OVERSKYET OG VIND	13°C
0	0	0	2	2	25	19	5	0	24	24	0
0	0	0	2	2	18	5	0	0	24	24	0
0	0	0	0	0	4	0	0	0	24	24	0
0	0	0	2	2	4	0	0	0	24	24	0
0	0	0	3	3	5	0	0	0	24	24	0
0	0	0	0	0	6	1	0	0	24	24	0
0	0	0	0	0	6	1	0	0	24	24	0

Figur 78: Tellingene.

Figur 79: Bilde av den gamle videregående skolen med ungdomsgjeng.

IV. Samlede resultater

Kvalitative resultater

Korte intervjuer

Blant de 50 korte intervjuene som ble gjennomført i løpet av feltarbeidet, hadde litt over halvparten hørt om Områdeløft Saupstad-Kolstad. Litt over 70 % av de intervjuede bor eller jobber i nabolaget, og de fleste hadde gåing/turgåing (35 %) som hensikt med sin ferdsel (Figur 80). Det er også en del av de som ble intervjuet som oppholdt seg i uterommene med formålet sosialt samvær (24 %) eller handling (12 %) på butikken.

De intervjuede ble spurt om hvor fornøyde de var med uterommet der de ble intervjuet, og Figur 81 viser at skoletorget og skoleparken scorer høyest med 100 % tilfredshet i disse uterommene. Generelt er det ganske stor grad av tilfredshet (over 70 %) i alle uterommene unntatt Saupstad sentrum, som scorer litt over middels med 60 %.

De intervjuede ble også spurt om sine favorittplasser i nabolaget (Figur 82). Resultatene fra dette spørsmålet kan tolkes i tråd med resultatene fra spørsmålet om grad av tilfredshet i de ulike uterommene (Figur 81). Det viser seg at det er mange som har skoletorget og skoleparken som sitt favoritt-uterom i nabolaget (28 %), mens det er mange færre som foretrekker sentrum med øvre- og nedre torg (10 %). Videre er det en del som nevner kulturlandskapet (17 %) og møteplassen Glade føtter (11 %) som sitt yndlingssted også. Det viser seg at Saupstad gravlund (22 %) er i høy grad likt i området, selv om denne ikke var med i evalueringen. Bymarka (11 %) er også et sted som er nevnt av flere som favorittsted i området. De små sitatene illustrerer noen av kommentarene fra de korte intervjuene fra feltobservasjonsarbeidet (Figur 83).

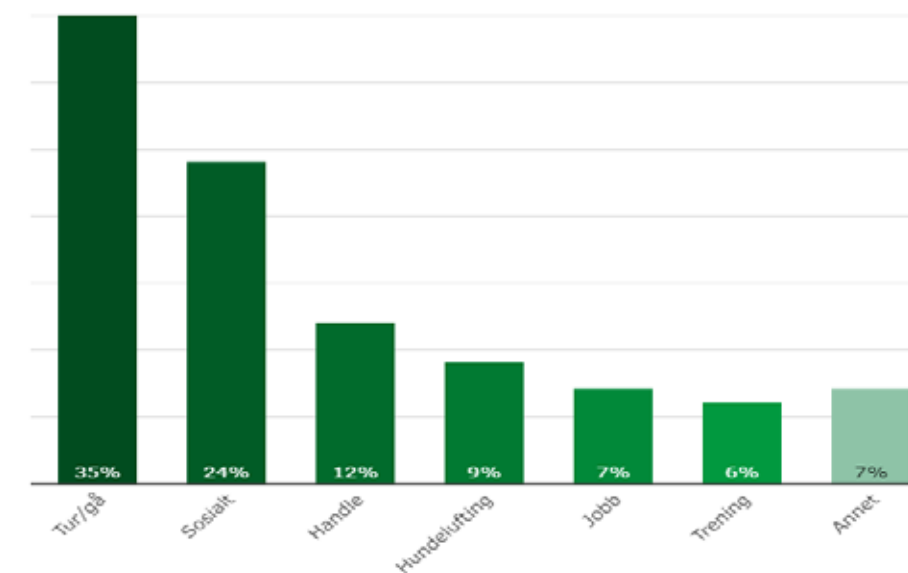
54% har hørt om Områdeløft Saupstad-Kolstad

74% bor/jobber i området Saupstad-Kolstad

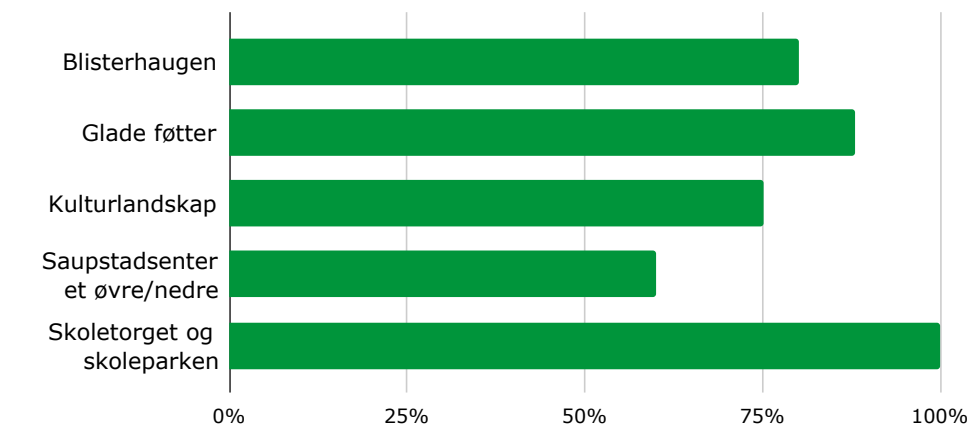

Hensikt med ferdselen

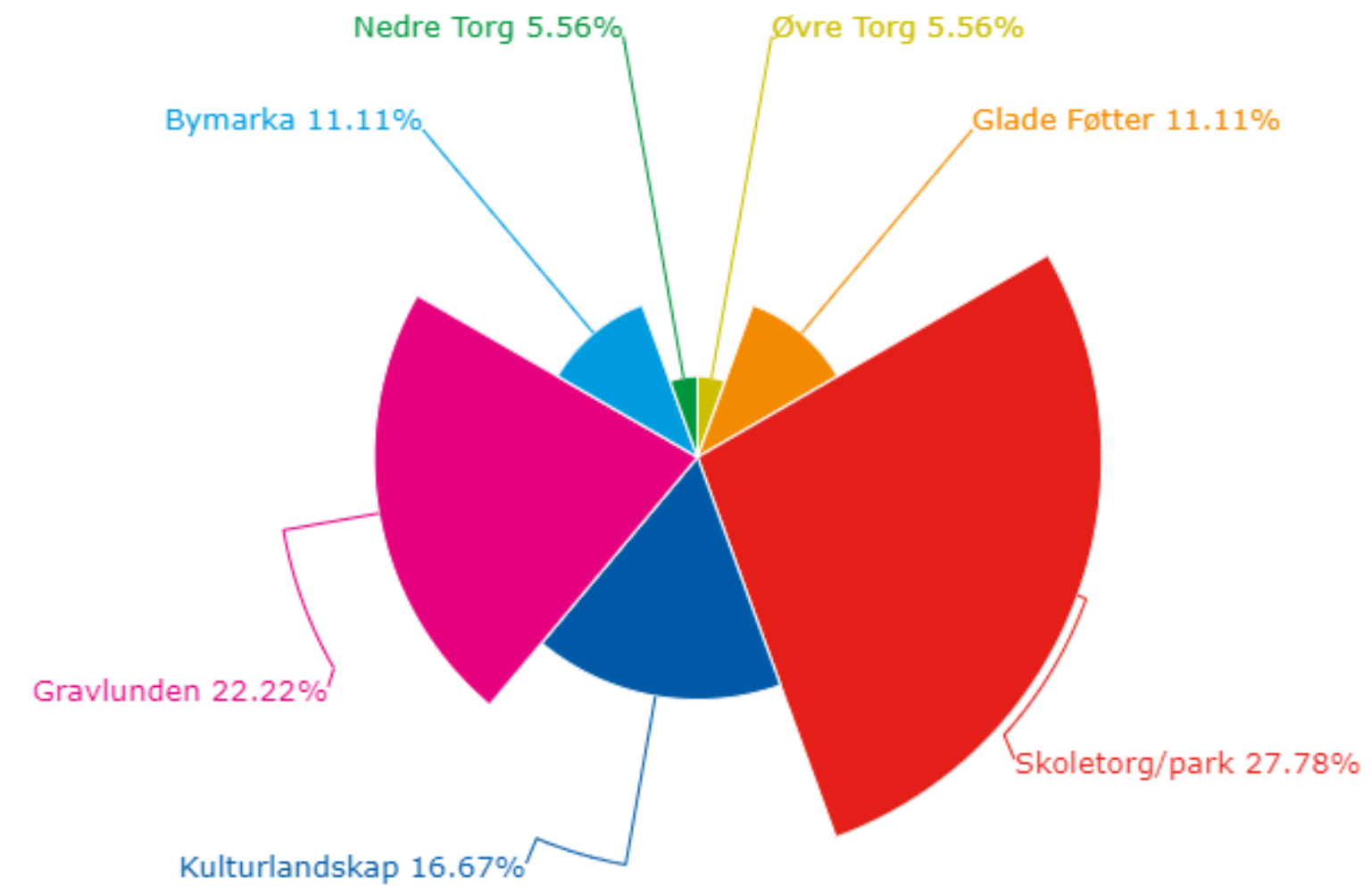
Figur 80: Hensikt med ferdselen.

Grad av tilfredshet

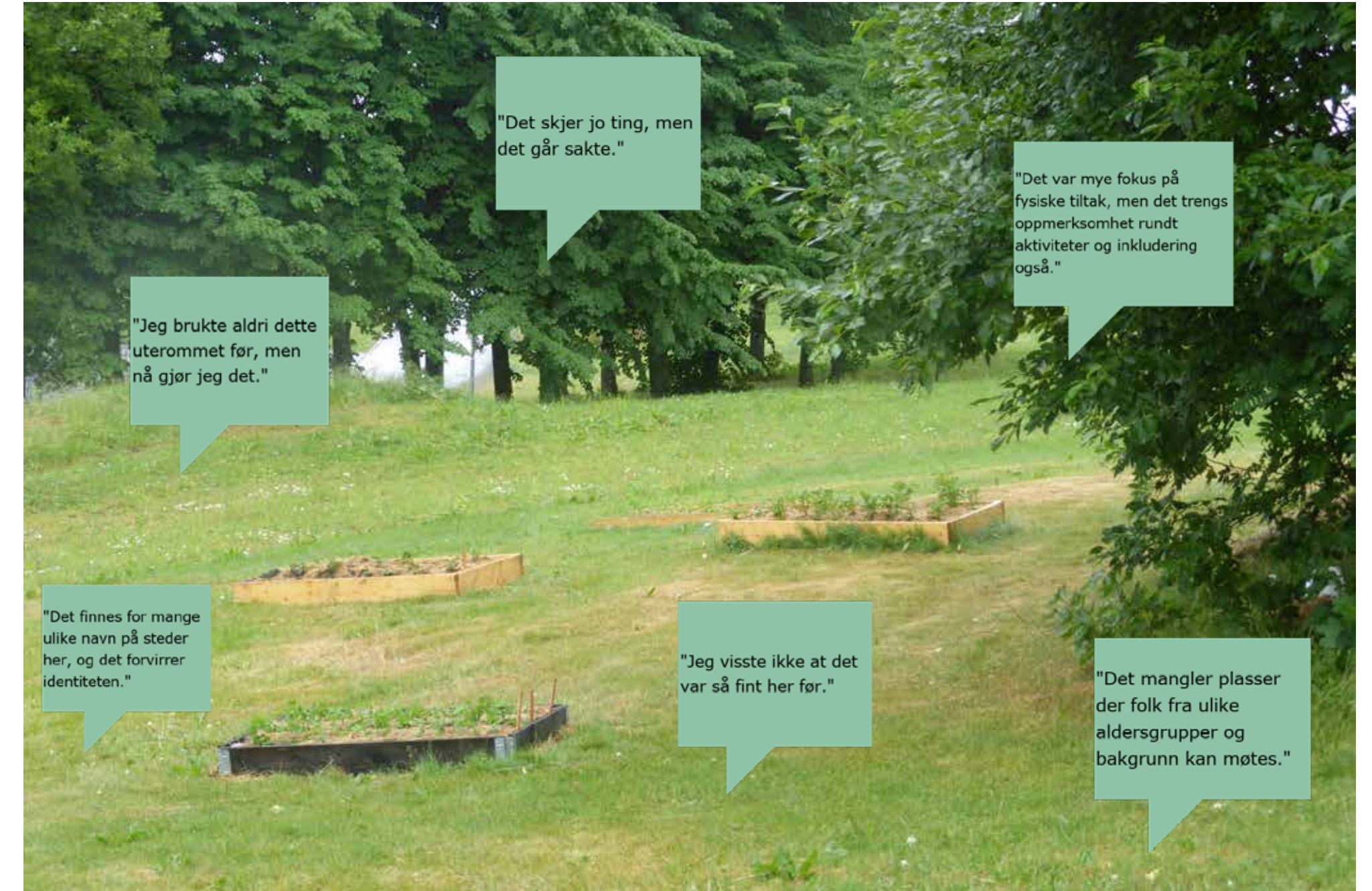

Figur 81: Vurdering av de fem utvalgte uterommene.

Favorittplasser i området

Figur 82: De intervjuedes favorittplasser i området.

Figur 83: Bilde av dyrking på Blisterhaugen og sitater fra de korte intervjuene.

Dybdeintervjuer

Figur 84, 85, 86, 87 og 88 viser sitater fra de 5 dybdeintervjuene som ble gjennomført med mennesker fra ulike aldersgrupper og bakgrunn. I store trekk er de intervjuede fornøyde med uterommene og har positive meninger om endringene i disse over tid. Videre forteller de om de noen mangler og kommer med forslag til uterommene.

Generelt er uterommene oppfattet som trygge å ferdes- og oppholde seg i. Alle som ble intervjuet er enige om at utviklingen ved skoletorget, skoleparken og Glade føtter er meget positiv. De yngre som ble intervjuet føler seg ikke spesielt velkomne i Blisterhaugen, og føler at uterommet fortsatt har et dårlig rykte på seg. De gleder seg derimot til åpning av Dalen park i 2020, noe som kommer til å være en stor attraksjon for alle ungdommer i området, og vil sannsynligvis også tiltrekke ungdom fra andre nabolag i nærheten.

De eldre som ble intervjuet har ønsker om flere hvilebenker, et grønnere torg nede ved Saupstadsenteret og en kafeteria som kunne bli et samlingssted for alle aldersgrupper. Det ble også nevnt at det er forvirring rundt hvem som har ansvar for vedlikehold i uterommene i nabolagets sentrale områder, og at det er utfordringer rundt gang- og sykkelveger og søppel på bakken i uterommene. Det er flere som gav uttrykk for at steder i nabolaget har for mange ulike navn, og at dette bidrar til forvirring og en slags identitetskrise. De fleste setter pris på at kulturlandskapet og Blisterhaugen har blitt åpnet opp og gleder seg til den nye barne- og ungdomsskolen, åpningen ved Saupstadsenteret og Blisterhaugen og utebiblioteket.

Figur 84: Sitater fra dybdeintervjuet med leder i Kolstad fotball.

"Kulturlandskapet er ikke en attraktiv plass for oss."

"Gleder oss til Dalen park."

"Vi liker Glade Føtter parken."

"Vi liker nabolaget vårt."

Unge gutter

"Skoletorget er den beste plassen!"

"Vi ønsker flere søppelbøtter i området!"

"Folk mistenker at vi gjør noe galt i Blisterhaugen."

Saupstad bibliotek

30.06.2020

Figur 85: Sitater fra dybdeintervjuet med to unge gutter som bor i nabolaget.

"Skoletorget er fint, nytt og moderne."

"Saupstadsenteret kunne vært triveligere."

"Blisterhaugen ser skummelt ut, har aldri vært der."

"Jeg liker å gå til Kulturlandskapet med moren min for å slappe av."

"Vi henger i Skoleparken fordi at det er sosialt."

"Glade Føtter er WOW!"

"Gleder meg til Dalen park!"

Jente 18 år

Saupstad bibliotek

30.06.2020

Figur 86: Sitater fra dybdeintervjuet med en jente på 18 år som bor i nabolaget.

"Det er en sandørken og bare asfalt på Saupstadsenteret!"

"Vi ønsker å ha det pent og grønt rundt oss!"

"Flere gode hvilebenker, takk!"

Pensjonister

"Hvem har ansvar for å holde det rent og pent i sentrumsområdet?"

"Identitetskrise?!"

"Det ligger litt mye søppel rundt omkring."

"Vi vil ha en kafé som alltid er åpen!"

"Prioriter Blisterhaugen!"

 Bydelskaféen

 29.06.2020

Figur 87: Sitater fra dybdeintervjuet med en gruppe pensjoniser.

"Det er mange som kaster søppel på bakken i området."

"Vi gleder oss til gjennomgang fra Saupstadsenteret til Blisterhaugen!"

Lokal ildsjel

"Det er fint at Blisterhaugen og Kulturlandskapet har blitt åpnet opp."

"Om vinteren ser man ikke hva som er sykkelveg og gangveg, det mangler skilt."

"Hvem har ansvar for vedlikehold i sentrumsområdene?"

 På gåtur i nabolaget

 29.06.2020

Figur 88: Sitater fra dybdeintervjuet med en engasjert mann fra området.

Kvantitative resultater

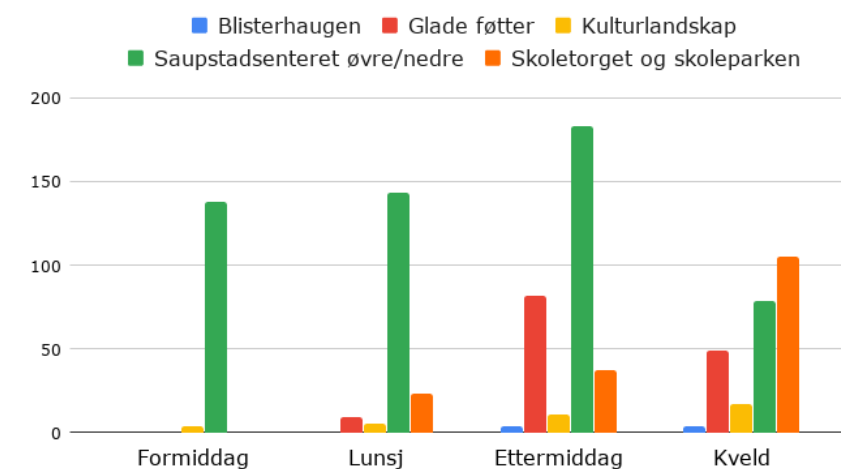
Tellinger

Observasjonene i hvert område viser gjennom tellinger at det er flest mennesker som oppholder seg- eller ferdes i sentrum, på øvre og nedre torg. Det er deretter observert flest folk på skoletorget og i skoleparken, så på møteplassen Glade føtter. I kulturlandskapet er det observert ganske få mennesker i observasjonsperioden, og det er sett færrest mennesker i Blisterhaugen (Figur 89). Resultatene på tellingene er summen av antall observerte i observasjonsperioden, det vil si i løpet av de 8 x 10 minutters observasjonene (Figur 18) i hvert uterom. Tallene er representative verdier for å kunne illustrere bruken av uterommene.

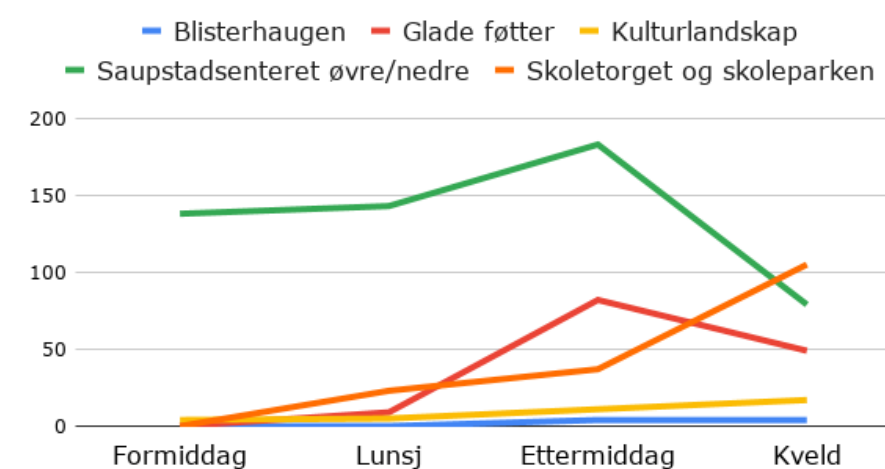
Figur 90 viser endring i aktivitetsnivå i de ulike uterommene. I Glade føtter park øker aktivitetsnivået mest- og er størst mot ettermiddagen. På skoletorget og i skoleparken er det også mer aktivitet mot ettermiddagen og spesielt kvelden. Dette samsvarer godt med at det er flest barn og ungdom som tar i bruk disse møteplassene (Figur 91). Enda mer spesifikt er det flest yngre barn og ungdom som bruker aktivitetsparken Glade føtter, mens skoletorget og skoleparken tiltrekker eldre ungdom i tillegg. Dette kan forklare hvorfor aktivitetsnivået er spesielt høyt ved skoletorget og skoleparken på kveldstid.

I forhold til alderssammensetningen i sentrum sammenlignet med endringen i aktivitetsnivået, er det tydelig at dette uterommet blir mest brukt i forbindelse med handling og andre offentlige tjenester. Det er flest voksne mennesker der. Det er i hovedsak eldre mennesker som tar i bruk det øvre torget, mens alderssammensetningen er litt mer jevn på det nedre torget. I hele sentrumsområdet er det blitt observert rullestol- og rullatorbrukere, men i størst grad på det øvre torget.

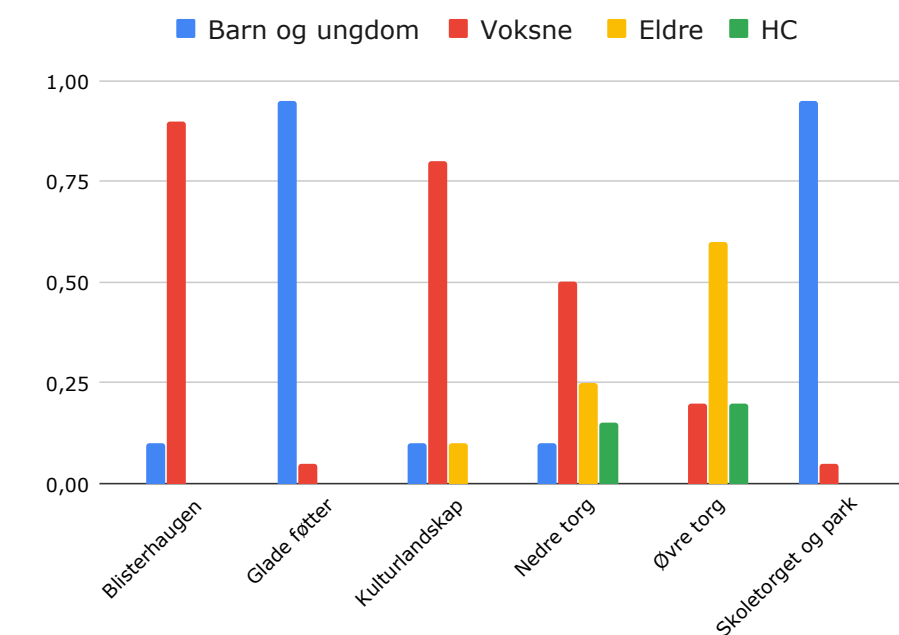
Det var generelt registrert ganske få mennesker både i kulturlandskapet og på Blisterhaugen, og disse var flest voksne mennesker. Utviklingen i aktivitetsnivået gjennom observasjonstiden i disse to uterommene er veldig like. Det er lite aktivitet på formiddagen, så øker aktivitetsnivået utover dagen mot kvelden. Dette kan forklares med at folk liker å gå på tur eller på hundelufting på ettermiddags- kveldstid etter jobb.

Figur 89: Antall mennesker telt i løpet av observasjonsperiodene i de fem uterommene i forhold til hverandre.

Figur 90: Endring i aktivitetsnivå i de fem uterommene i forhold til hverandre.

Figur 91: Aldersfordelingen i de fem uterommene i forhold til hverandre.

Figur 91: Bilde av den oppgraderte gang- og sykkelvegen ved Heimdal videregående skole.

V. Konklusjon og refleksjon

Konklusjon

I forbindelse med forarbeidet for Områdeløft Saupstad-Kolstad, og også gjennom programperioden ble det gjennomført omfattende dialog med innbyggerne. Figur 96 viser en oppsummering av innspill og forslag som kom fra innbyggere ved oppstart av Områdeløft Saupstad-Kolstad i 2012-2013.

Gjennom forprosjektet med både kartleggingen av området og innsamling av innbyggernes ønsker, ble det pekt på behov for fysisk opprusting av uteområder i nabolaget. Dermed ble det stor fokus på dette i områdeprogrammet for Områdeløft Saupstad-Kolstad. Nye skoler og barnehager med oppgraderte uterom er blitt planlagt og delvis ferdigstilt, det ble gjort utbedringer i andre uterom og belysning, landskapet ble åpnet opp flere steder, og det ble satt ut urbane møbler, planter og blomster. Mangel på gode offentlige uterom og møteplasser har lenge vært en utfordring i nabolaget, og dette ble forsøkt å løses med nye aktivitetsparker for barn og ungdom, utviklingen av skole-aksen med alle aldersgrupper som målgruppe, samt etableringen av ulike natur- og turrelaterte områder.

Åpningen gjennom Saupstadsenteret mot Blisterhaugen og "skole-aksen" er et viktig grep som vil knytte de viktigste uterommene sammen, og dermed gjør sentrumsområdet mer oversiktlig og tilgjengelig for alle. I denne åpningen blir det også tilrettelagt for utebibliotek med gode sitteplasser og universell utforming. Ønsker om et attraktivt torg som kan fungere som hjertet til bydelen jobbes det fortsatt med, men sentrumsområdet har allerede blitt åpnet opp og blitt mer tilgjengelig. Møblering av torget og bedre gangadkomst har bidratt til økt attraktivitet. Det har også kommet nye kommunale tjenester i bygningene i sentrumsområdet, og det har blitt forsøkt å gjøre det enklere for lokalbefolkningen å leie lokaler til private arrangementer. Det må jobbes videre med å finne løsninger for å etablere samlingssteder for alle generasjoner.

Figur 92: Bilde av Blisterhaugen og helsehuset.

Figur 93: Bilde av Blisterhaugen.

Innspill og forslag

Innbyggerinvolvering

"Det er behov for fysisk opprusting av uteområder og bygg."

Nye skoler og barnehager, nye uterom, utbedringer uterom, belysning, urbane møbler, kunst, beplantning, oppgradering gang- og sykkelveier

"Det mangler gode uterom og møteplasser, for eksempel for lek og aktivitet."

Glade føtter, Dalen park, skoletorget, skoleparken, Blisterhaugen, Søbstad vandresti, skileik, nærtur

"Det er viktig å få åpnet opp en passasje som knytter torget sammen med Blisterhaugen, parken og områdene rundt skolene."

Utebibliotek, åpning gjennom Saupstadsenteret

"Det mangler et attraktivt torv som kan fungere som hjertet til bydelen."

Bedre tilgjengelighet i sentrum, møblering og mer attraktiv gangadkomst ved nedre torg

"Det mangler er 'storstue' som kan fungere som et stort samlingssted for alle generasjoner med en skikkelig kafeteria."

Figur 96: Innbyggerinvolvering i 2012-2013.

Figur 94: Bilde av kunst i undergangen.

Figur 95: Akebakken i vintertid.

Resultater fra den 6-dagers feltobservasjonen viser at personene som har blitt spurt stort sett er meget fornøyde med uterommene og utviklingen av disse over den 8-årsperioden med Områdeløft sin tilstedeværelse i nabolaget (Figur 97). De aller fleste mener at det har skjedd en klar forbedring de siste 8 årene, og at det har faktisk skjedd et områdeløft (Figur 98). I følge lokalbefolkningen har områdesatsingen ført til merkbare endringer og fine oppgraderinger i nabolagets uterom. De mener at et områdeløft var nødvendig i Saupstad-Kolstad og forstår at et slikt prosjekt tar langt tid. Flertallet mener at bydelen livnet til og at det ble tilført mer trivsel og samhold til nabolaget gjennom aktivitetene som foregikk i forbindelse med Områdeløft.

Figur 97: 76 % av de intervjuede er fornøyd med utviklingen av uterom i perioden 2013-2020.

Det er slik at ikke absolutt alle ønsker og forslag fra innbyggerne er blitt realisert i denne 8-årsperioden med Områdeløft i Saupstad-Kolstad. Gjennom feltobservasjonen og intervjuene kom også utilfredshetene fram. Generelt er det fortsatt ønsker om å gjøre uterom i nabolaget enda grønnere, penere og triveligere med flere benker, bord, planter, og ikke minst attraksjoner. I sentrum er det mange som kunne ønsket at parkering og biltrafikk var fjernet og at det nedre torget hadde fått en skikkelig oppgradering. Dette behovet stemmer godt overens med de kvantitative observasjonene, da konflikten mellom myke og harde trafikanter er eksisterende, og dette gjør uterommet mindre attraktivt, spesielt på det nedre torget. Videre er det ofte nevnt og også observert mangel på regn- og solskjerming i flere av uterommene, samt behov for bedre adkomst og universell utforming, spesielt på Blisterhaugen og i kulturlandskapet. Det ønskes møteplasser som kan oppleves like attraktivt av ulike generasjoner på samme tid. For å oppnå dette er det ikke nok med bare fysiske grep, men det må til andre samfunnsverdier og engasjement i nabolaget i tillegg.

I programperioden for Områdeløft Saupstad-Kolstad er det igangsatt mange viktige og verdifulle prosesser i lokalsamfunnet i nabolaget, men det er også opp til innbyggerne å opprettholde engasjementet og fylle uterommene med mennesker og aktivitet. Gjennom områdesatsingen ble de fleste sentrale og viktige uterom samt gang- og sykkelveier oppgradert og knyttet sammen i sentrumsområdet. Lokalsamfunnet får dermed muligheten til å drive sitt engasjement, og gjøre nabolaget til en enda mer livlig, inkluderende og attraktiv bydel. Håpet er at de fysiske tilretteleggingene i nabolagets uterom kan motivere lokalbefolkningen til å skape sterkere samhold og identitet på Saupstad og Kolstad.

Figur 98: Ordsky av utsagn om Områdeløft Saupstad-Kolstad.

Refleksjon

Det tas med i betraktning i denne evalueringen at observasjonene ble utført tidlig i sommerferien med stort sett fint vær, og at årstiden og værforholdene kan ha påvirket resultatene. Pandemien COVID-19 er også en viktig faktor, som kan ha satt sitt preg på antall personer som oppholdt seg i uterommene i observasjonsperioden. Til slutt er det også reflektert over at et lengre feltarbeid kunne ha gitt enda mer nøyaktige resultater.

Til slutt, det er andre områder som også kunne vært evaluert i området, som for eksempel bruken av Saupstad gravlund, fotballbanene med nytt klubbhus og ny tribune, oppgradering av gang- og sykkelveiene, Saupstad skileik i marka inkludert ny tursti til bydelen og det nye uteområde ved Ringen barnehage.

Referanser og vedlegg

Referanser

AUGUSTINE AMANKWAA, LAURA F. PODOSKI, SANAZ A. KOLI., YOANN ROUZIERES, 2019. Romolslia. Trondheim: NTNU.

MARIANNE SKAAR, T. H., TOR ANDERS BYE, LISBETH ELVIRA LEVANG, AKSEL TJORA 2016. Bylivsinnsikt. Trondheim: Sosiologisk Poliklinikk.

ODDVEIG HOVDENAK, J. S., TROND HEGGEM 2016. Strategisk plan for offentlige uterom. Trondheim: Agraff arkitektur.

MORTEN WOLDEN, 2013. Områdeprogram for Saupstad-Kolstad Trondheim kommune.

Vedlegg I

TIDSPUNKT
INTERVJUET AV

BYROM / GATE
DATO / UKEDAG

INTERVJUSKJEMA	HVA ER HENSikten MED DIN FERDEL?
HVOR KOMMER DU FRA NÅ? HVOR ER DU PÅ VEI TIL NÅ?	
BOR DU ELLER JOBBER DU I NÆRHETEN? HVORDAN KOM DU DEG HIT?	
☐ GIKK ☐ SYKLET ☐ KOLLEKTIV ☐ KJØRT ☐ ANNET: _____	
HVOR OFTE PASSERER DU HER?	
☐ DAGLIG ☐ UKENTLIG ☐ MÅNEDLIG ☐ SJELDENT	
KAN DU NEVNE NOEN POSITIVE SIDER VED DETTE STEDET? OG NOEN NEGATIVE?	
HVORFOR GÅR DU AKKURAT HER FRAMFOR ANDRE STEDER, OG STOPPER DU OPP HER?	
HAR DU OPPLEVD EN ENDRING HER OVER TID? BRUKER DU ROMMET ANNERLEDES ENN FØR?	
HAR DU HØRT OM OMRÅDELØFT SAUPSTAD-KOLSTAD? UTDYP GJERNE.	
☐ JA ☐ NEI	
ER DET NOE DU SKULLE ØNSKE VAR ANNERLEDES HER/NOE SOM MANGLER?	
DITT YNDLINGSSTED I NABOLAGET?	

TRONDHEIM
KOMMUNE

Områdeløft
SAUPSTAD ♥ KOLSTAD

